

Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Közgyűlés Elnökétől
H-4400 Nyíregyháza, Hősök tere 5.

ÁLT/152-1/2021.

TÁJÉKOZTATÓ

az Állami Számvevőszék által a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat és
Hivatalánál lefolytatott és folyamatban lévő ellenőrzésekről

A tájékoztatót készítette:

Dr. Frankó Melinda

Az Állami Számvevőszék a 2020. évben három esetben indított ellenőrzést a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzatnál, illetve annak Hivatalánál az alábbi címeken:

- „A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint a nemzetiségi önkormányzati képviselők 2019. évi választására fordított pénzeszközök felhasználásának ellenőrzése”
- „Az önkormányzatok ellenőrzése – Az önkormányzatok integritásának ellenőrzése”
- „Az önkormányzatok pénzügyi monitoring alapján végzett ellenőrzése”

Az ellenőrzés az első két cím esetében már lezárult, a harmadik cím esetében jelenleg is folyamatban van.

„A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint a nemzetiségi önkormányzati képviselők 2019. évi választására fordított pénzeszközök felhasználásának ellenőrzése” c. ellenőrzés lefolytatása során megállapításra került, hogy a pénzeszközök tervezése, felhasználása, elszámolása és annak ellenőrzése szabályszerű volt.

„Az önkormányzatok ellenőrzése – Az önkormányzatok integritásának ellenőrzése” c. ellenőrzés során megállapítást nyert, hogy a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat és Hivatalánál az integritást biztosító lényeges feltételek kiépítése megtörtént, így 4-es osztályzatú értékelést kapott az Állami Számvevőszék jelentése szerint.

„Az önkormányzatok pénzügyi monitoring alapján végzett ellenőrzése” c. ellenőrzés jelenleg is folyamatban van. A vizsgálat tárgyköreit az önkormányzatok pénzügyi gazdálkodásának fenntarthatósága, az eladósodás kockázatának vizsgálata és a vagyongazdálkodása során a vagyon értékének megőrzése jelentik.

A már lezárult ellenőrzések jelentései a tájékoztató mellékleteit képezik.

Nyíregyháza, 2021. február 15.

Dr. Papp Csaba Sándor úr
Területi Választási Iroda vezető
Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Területi Választási Iroda

EL-2180-1101/2021

Nyíregyháza

Tisztelt Területi Választási Iroda Vezető Úr!

Az Állami Számvevőszék befejezte „A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint a nemzetiségi önkormányzati képviselők 2019. évi választására fordított pénzeszközök felhasználásának ellenőrzése” című ellenőrzését. Az ellenőrzésről készült számvevőszéki jelentést hasznosítás céljából mellékelten megküldöm.

Egyidejűleg megköszönöm Területi Választási Iroda Vezető úrnak és munkatársainak az Állami Számvevőszék ellenőrzésének eredményes lefolytatásához nyújtott támogatását.

Budapest, 2021. 02. hónap 11. nap

Tisztelettel:

Domokos László
Elnök úr helyetteseként eljáró
Holman Magdolna
Alelnök s.k.

Melléklet: 1 példány számvevőszéki jelentés

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK

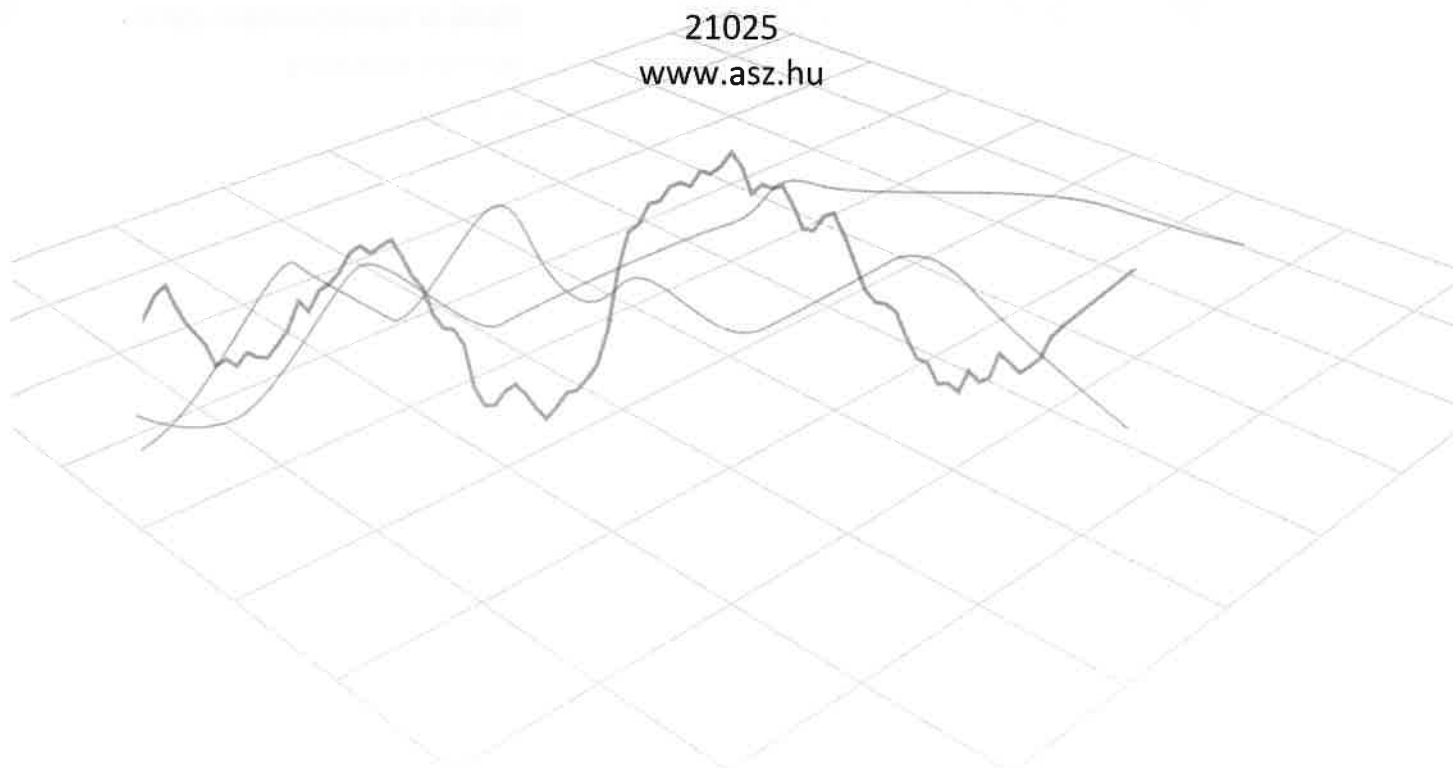
JELENTÉS

A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint a nemzetiségi önkormányzati képviselők 2019. évi választására fordított pénzeszközök felhasználásának ellenőrzése

2021.

21025

www.asz.hu

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK

JELENTÉS

A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint a nemzetiségi önkormányzati képviselők 2019. évi választására fordított pénzeszközök felhasználásának ellenőrzése

2021. 02. hó 11. nap

21025
www.asz.hu

Domokos László
elnök

AZ ELLENŐRZÉST FELÜGYELTE:

KLINGA LÁSZLÓ felügyeleti vezető

AZ ELLENŐRZÉST VEZETTE ÉS A VÉGREHAJTÁSÁÉRT FELELŐS:

RÁCZKEVI KATALIN ellenőrzésvezető

A PROGRAM ÖSSZEÁLLÍTÁSÁÉRT FELELŐS:

BERTALAN RUDOLF ellenőrzési program készítéséért felelős vezető

IKTATÓSZÁM: EL-3084-001/2021.

TÉMASZÁM: 2525

ELLENŐRZÉS-AZONOSÍTÓ SZÁM: V0869

Jelentéseink az Országgyűlés számítógépes hálózatán és az interneten a www.asz.hu címen is olvashatóak.

TARTALOMJEGYZÉK

■ ÖSSZEGZÉS.....	5
■ AZ ELLENŐRZÉS CÉLJA.....	7
■ AZ ELLENŐRZÉS TERÜLETE.....	8
■ AZ ELLENŐRZÉS HÁTTERE, INDOKOLTSÁGA.....	10
■ A JELENTÉS LÉNYEGES KÉRDÉSKÖRE.....	11
■ AZ ELLENŐRZÉS HATÓKÖRE ÉS MÓDSZEREI.....	12
■ MEGÁLLAPÍTÁSOK.....	14
■ MELLÉKLETEK.....	17
I. sz. melléklet: Értelmező szótár.....	17
II. sz. melléklet: Ellenőrzött szervezetek.....	18
■ FÜGGELÉK: ÉSZREVÉTELEK.....	21
■ RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE.....	23

ÖSSZEGZÉS

A 2019. október 13-án megtartott helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint nemzetiségi önkormányzati képviselők választására fordított pénzeszközök tervezése, felhasználása, elszámolása és annak ellenőrzése szabályszerű volt.

Az ellenőrzés társadalmi indokoltsága

Az Alaptörvény¹ 35. cikk (2) bekezdése értelmében Magyarországon a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek általános választását a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek előző általános választását követő ötödik év október hónapjában kell megtartani.

Az önkormányzati választáson a megyei (fővárosi) és helyi (kerületi) önkormányzati képviselőket, a polgármestereket és a főpolgármestert, valamint a nemzetiségi önkormányzati képviselőket választják meg. Az önkormányzati választás a helyi népképviselői demokrácia legfontosabb fóruma, ezért az ellenőrizhető, átlátható és elszámoltatható lebonyolítása kiemelt közérdek.

A választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény rögzíti, hogy a helyi önkormányzati választás előkészítésével és lebonyolításával kapcsolatos állami feladatok végrehajtásának költségeit, valamint a választási szervek tevékenységével összefüggő egyéb költségeket – az Országgyűlés által megállapított mértékben – a központi költségvetésből kell biztosítani. A választási eljárásról szóló törvény rendelkezése alapján a pénzeszközök felhasználásáról az Állami Számvevőszék tájékoztatja az Országgyűlést.

Az ÁSZ ellenőrzés fókuszában áll, hogy a választók megfelelő tájékoztatást kapjanak arról, hogy a 2019. évi helyi önkormányzati választás előkészítésére és lebonyolítására biztosított forrásokat a választási szervek arra használták-e fel, amire az Országgyűlés biztosította.

A helyi önkormányzatok hivatalai, mint a választások lebonyolításának kulcsszereplői alapvetően meghatározzák a választás szabályszerű és sikeres lebonyolítását. Szerepük fontosságát mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy helyi szinteken kell gondoskodni a pénzeszközök tervezéséről, a felhasználás szabályairól, továbbá az elszámolás és az ellenőrzés szabályszerű végrehajtásáról. A feladataikat a társadalom érdekében, a választások zavartalan lebonyolítását szem előtt tartva látják el, ezért kiemelten fontos szereplői a választásoknak. Minden településen önálló helyi választási iroda, és minden megyében és a fővárosban önálló területi választási iroda működik.

A választási irodák ellenőrzésével az Állami Számvevőszék támogatást nyújt ahhoz, hogy a választási feladatra rendelkezésre bocsátott pénzeszközöket a választási szervek is ellenőrizhető, átlátható és elszámoltatható módon használják fel a feladatuk ellátása során, így biztosítva az önkormányzati választás szabályszerűségét.

Főbb megállapítások, következtetések

A Nemzeti Választási Iroda a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint nemzetiségi önkormányzati képviselők 2019. évi választása pénzügyi lebonyolításának szabályait a választási irodák részére meghatározta, a költségvetési forrásokat a jogszabályi előírások szerint a választási irodák részére biztosította.

A választási irodák a helyi önkormányzati választás kiadásairól és bevételeiről az előírt normatívák figyelembevételével pénzügyi tervet készítettek. A választási irodák a helyi önkormányzati választás előkészítéséhez és lebonyolításához kapott pénzeszközök szabályszerű felhasználásának feltételeit belső szabályzataikban kialakították, a gazdálkodási jogkörök szabályszerű gyakorlásának feltételeit meghatározták. A választási irodák a helyi önkormányzati választás kiadásaival kapcsolatos előirányzat módosítást az előírások szerint végrehajtották, a felhasznált forrásokról elkülönített nyilvántartást vezettek. A választási irodák a helyi önkormányzati választással kapcsolatos pénzeszközök felhasználása során a gazdálkodási jogkörök gyakorlásával összefüggő kötelezettségvállalást és a teljesítés igazolást a jogszabályi és belső előírások alapján gyakorolták.

Összegzés

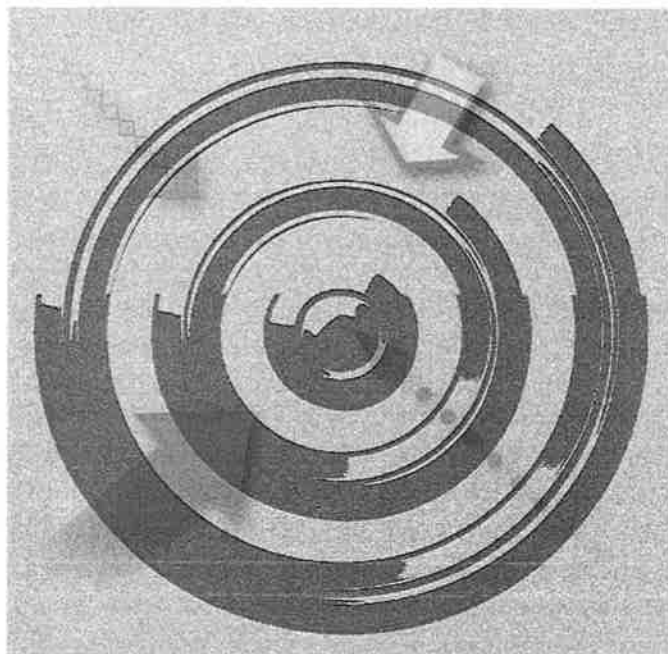

A Nemzeti Választási Iroda, a területi választási irodák és a helyi választási irodák a választási eljárásra fordított pénzeszközöket célhoz kötötten, a helyi önkormányzati választás előkészítése és lebonyolítása érdekében használták fel. A választási irodák a felhasznált pénzeszközökkel kapcsolatos pénzügyi elszámolási kötelezettségüknek az előírások szerint eleget tettek.

A Nemzeti Választási Iroda, a területi választási irodák és a helyi választási irodák a pénzeszközök felhasználásával összefüggő ellenőrzési kötelezettségüknek a jogszabályi előírás szerint eleget tettek.

AZ ELLENŐRZÉS CÉLJA

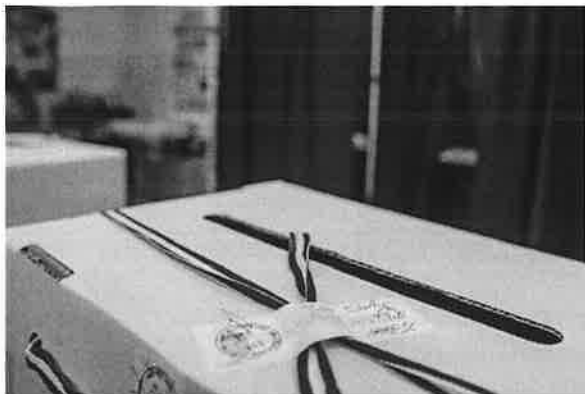

AZ ELLENŐRZÉS CÉLJA annak megítélése volt, hogy a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint nemzetiségi önkormányzati képviselők 2019. évi választására fordított pénzeszközeinek tervezése, felhasználása, elszámolása és annak ellenőrzése szabályszerű volt-e.

AZ ELLENŐRZÉS TERÜLETE

A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint nemzetiségi önkormányzati képviselők 2019. évi választására fordított pénzeszközök felhasználása

Az Országgyűlés a választások lebonyolításának pénzügyi forrását Magyarország 2019. évi központi költségvetéséről szóló 2018. évi L. törvény I. mellékletében – az I. Országgyűlés Fejezet, 24. Nemzeti Választási Iroda Cím, 2. Fejezeti kezelésű előirányzatok Alcím és 4. 2019. évi Európai Parlamenti képviselőválasztás és a Helyi Önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint nemzetiségi önkormányzati képviselők választása Jogcímcsoport keretében – biztosította és a két választásra összesen 14 917,0 M Ft működési kiadási és 568,0 M Ft felhalmozási kiadási előirányzatot határozott meg.

A 2019. évi helyi önkormányzati választás² kiadásaira tervezett eredeti előirányzat összességében - a fejezeti kezelésű és az NVI³ intézményi költségvetésében tervezett eredeti előirányzat - 9 329,2 M Ft volt. Az eredeti előirányzat összegét a megismételt választásra történő átcsoportosítás miatt 75,9 M Ft-tal, 9 253,3 M Ft-ra módosították.

Az NVI – mint az Országgyűlés költségvetési fejezetén belül önálló címet képező autonóm államigazgatási szerv – kiemelt feladatként biztosítja a választás központi pénzügyi feladatainak ellátását, gondoskodik a választás lebonyolításához kapcsolódó közbeszerzések lefolytatásáról és az egyéb úton történő eszközbeszerzésekről, a központi névjegyzék vezetéséről, valamint a választási feladatok lebonyolítása céljából megállapodást köt a választásban közreműködő egyéb szerv vezetőjével. Az NVI a Ve.⁴ előírásai alapján egyéb feladatai mellett irányítja a választási irodák szakmai tevékenységét, gondoskodik a választás lebonyolításához szükséges informatikai rendszer működtetéséről, valamint a választás központi logisztikai feladatainak ellátásáról.

A választási irodák⁵ feladata egyebek között a választás előkészítésével, lebonyolításával kapcsolatos szervezési feladatok ellátása, a választási bizottságok működési feltételeinek biztosítása, a szavazás előkészítése, szervezése, lebonyolítása, a szavazási adatkezelés, a szavazással kapcsolatos tájékoztatás, valamint a szavazás lebonyolítása tárgyi és technikai feltételeinek biztosítása volt.

A jogszabályi előírás szerint a választási irodák szintjei, vezetői, és a választási irodák pénzeszközeinek elkülönített nyilvántartását, elszámolását vezető költségvetési szervek:

- NVI – Nemzeti Választási Iroda – önálló költségvetési szerv, vezetője az elnök;
- TVI – területi választási iroda – illetékes megyei, illetve fővárosi önkormányzat hivatala, vezetője a hivatal jegyzője, főjegyzője;

- HVI – helyi választási iroda a települési önkormányzat polgármesteri hivatala (közös önkormányzati hivatal esetén a közös önkormányzati hivatal), vezetője a hivatal jegyzője.

Az NVI adatai alapján a 2019. október 13. napján lebonyolított választási eljárásra fordított kiadás 8 026 M Ft, a megismételt választási eljárásra fordított kiadás 70,1 M Ft volt.

AZ ELLENŐRZÉS HÁTTERE, INDOKOLTSÁGA

Az ellenőrzés az önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint a nemzetiségi önkormányzati képviselők választása előkészítése és lebonyolítása során igénybe vett pénzeszközök szabályszerű felhasználására fókuszált. Az ellenőrzés eredményeként az Állami Számvevőszék értékelte, hogy a választások előkészítésénél és lebonyolításánál a – központi költségvetésből biztosított – pénzeszközök felhasználása az ellenőrzött területeken az érintett szervezeteknél összhangban volt-e a választási eljárásra vonatkozó jogszabályi környezet rendelkezéseivel, amellyel az Állami Számvevőszék eleget tesz a törvényben előírt, Országgyűlés felé teendő tájékoztatási kötelezettségének.

Az ellenőrzéssel az Állami Számvevőszék véleményt formál a választások előkészítése és lebonyolítása során az ellenőrzéssel érintett szervezeteknél felhasznált pénzeszközök jogszabályokban leírtaknak megfelelő tervezéséről, felhasználásáról, elszámolásáról és ellenőrzéséről. Az Állami Számvevőszék az ellenőrzéssel rámutathat a választás előkészítése és lebonyolítása során felhasznált pénzeszközökkel kapcsolatos esetleges szabályozási problémákra, így az ellenőrzés hozzájárulhat a választások előkészítése és lebonyolítása során felhasznált pénzeszközök feletti kontrollok erősítéséhez. Megállapításaival az Állami Számvevőszék elősegítheti, támogathatja a jogalkotói és a szabályozói munkát. Az ellenőrzés megalapozhatja a joggyakorlásban résztvevő szervezetek tevékenységét szabályozó törvényi előírások, belső szabályzatok, eljárási rendek felülvizsgálatát.

Az esetlegesen feltárt szabályozási és kontroll hiányosságok bemutatásával az ellenőrzés hozzájárulhat azok kijavításához, támogatva a „jól irányított állam” működését, valamint közvetetten a választások előkészítése és lebonyolítása során a közpénzek felhasználásával kapcsolatos közbizalom erősítését.

A JELENTÉS LÉNYEGES KÉRDÉSKÖRE

---

1. — *A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint nemzetiségi önkormányzati képviselők 2019. évi választására fordított pénzeszközöket szabályszerűen használták-e fel?*

AZ ELLENŐRZÉS HATÓKÖRE ÉS MÓDSZEREI

Az ellenőrzés típusa

Szabályszerűségi ellenőrzés.

Az ellenőrzött időszak

A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint nemzetiségi önkormányzati képviselők 2019. évi választása előkészítésére jóváhagyott költségvetési előirányzat rendelkezésre állásától – 2019. január 1-jétől – a helyi önkormányzati választásokat követő elszámolási időszak végéig.

Az ellenőrzés tárgya

A helyi önkormányzati választások lebonyolítására fordított pénzeszközök tervezése, a finanszírozási források elosztása, felhasználása, elszámolása és annak ellenőrzése.

Az ellenőrzött szervezet

Nemzeti Választási Iroda, Belügyminisztérium, a területi választási irodák és helyi választási irodák. (II. számú melléklet)

Az ellenőrzés jogalapja

Az ÁSZ tv.⁶ 5. § (2)-(3) bekezdése, valamint a Ve. 12. §-a képezi.

Az ellenőrzés módszerei

Az ellenőrzést az ellenőrzési program szempontjai, az ellenőrzött időszakban hatályos jogszabályok, az ellenőrzés szakmai szabályai, a jelen ellenőrzésre irányadó ÁSZ módszertanok alapján végezte az ÁSZ⁷.

Az ellenőrzési kérdések megválaszolásához szükséges bizonyítékok megszerzése az ellenőrzött által rendelkezésre bocsátott dokumentumokra, adatokra alapozva megfigyelés, szemle (szemrevételezés), kérdésfeltevés (információkérés), valamint elemző eljárás útján történt. Az ellenőrzési bizonyítékként felhasználható adatforrások közé tartoztak egyrészt az ellenőrzési program részletes szempontjainál felsorolt adatforrások, másrészt minden egyéb – az ellenőrzés folyamán feltárt, az ellenőrzés szempontjából információt tartalmazó – dokumentum. Az ellenőrzés le-

folytatásához az ellenőrzött szervezetek a tanúsítványok kitöltésével, valamint az ÁSZ által kért dokumentumok megküldésével szolgáltattak adatokat.

A helyi önkormányzati választásra rendelkezésre bocsátott pénzeszközök felhasználásának szabályszerűségét véletlen mintavétel alkalmazásával ellenőrizte az ÁSZ. A mintavételi eredmények értékelését az ÁSZ 95%-os megbízhatóság mellett hajtotta végre.

MEGÁLLAPÍTÁSOK

1. A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint nemzetiségi önkormányzati képviselők 2019. évi választására fordított pénzeszközöket szabályszerűen használták-e fel?

Összegző megállapítás

A választási irodák a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint nemzetiségi önkormányzati képviselők 2019. évi választására fordított pénzeszközeinek felhasználása szabályszerű volt.

1.1. számú megállapítás

A helyi önkormányzati választás előkészítéséhez és lebonyolításához szükséges pénzeszközök tervezése szabályszerű volt.

AZ NVI A VÁLASZTÁS PÉNZÜGYI FELADAT ÉS KÖLTSÉGTERVÉT az Pvr.⁸-ben előírtak szerint elkészítette.

Az NVI elnöke az Áht.⁹ előírásai szerint, az Ávr.¹⁰ előírásaival összhangban, az államháztartásért felelős miniszter egyetértésével meghatározta a fejezeti kezelésű előirányzat felhasználásának szabályzatát¹¹. Az NVI a helyi önkormányzati választás céljára szolgáló pénzeszközök elkülönített számviteli kezelését a Pvr. előírásai szerint kialakította.

Az NVI elnöke Utasítás¹² kiadásával a választási irodák részére szabályszerűen meghatározta a Pvr.-ben foglalt feladatok végrehajtásával kapcsolatos teendőket.

Az NVI Számviteli politikájában¹³ rögzítették az előirányzat-módosítások szabályait az Áht.-ban előírtak szerint.

AZ NVI A VÁLASZTÁS KOMMUNIKÁCIÓS ÉS INFORMÁCIÓS RENDSZERÉT, valamint a választási pénzügyi-logisztikai rendszerét a KIM rendelet¹⁴ előírásai szerint működtette. A VÁKIR/VPIR¹⁵ rendszer működtetését a választási irodák részére felhasználói kézikönyv támogatta.

Az NVI a helyi önkormányzati választás előkészítése során lefolytatott beszerzések, szolgáltatás vásárlások, beruházások esetében a jogszabályi előírásokat betartotta. A minősített adatot tartalmazó beszerzésekhez a jogszabályok szerint az NBF¹⁶ előzetes engedélyével rendelkeztek.

A TVI-K ÉS HVI-K A PÉNZÜGYI TERVEZÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATAIKAT a jogszabályi előírásoknak megfelelően végrehajtották.

A TVI-k és HVI-k a Pvr. előírásainak megfelelően az önkormányzati választás pénzügyi tervét elkészítették. A TVI-k a költségtervek összeállításánál a dologi kiadásokat, továbbá a TVI és a HVI vezetők személyi juttatásait

és járulékait az előírások szerint figyelembe vették. A HVI-k a költségterveket az előírások szerint állították össze.

1.2. számú megállapítás

A helyi önkormányzati választásra a költségvetésből biztosított finanszírozási források elosztása és az előirányzatok kezelése szabályszerűen történt.

AZ NVI A HELYI ÖNKORMÁNYZATI VÁLASZTÁS PÉNZÜGYI LEBONYOLÍTÁSA központi feladatainak ellátásáról a Ve. előírásai szerint gondoskodott. A helyi önkormányzati választás előkészítéséhez, lebonyolításához szükséges források biztosításához az előirányzat átcsoportosításokat az NVI az Áht., az Ávr., az Áhsz.¹⁷ és a fejezeti kezelésű előirányzat felhasználásának szabályzata szerint hajtott végre.

Az NVI a Pvr.-ben előírt normatívák és határidők szerint a helyi önkormányzati választás pénzügyi fedezetének TVI-ket megillető részét az illetékes fővárosi, megyei önkormányzati hivatal fizetési számlájára, a HVI-ket megillető részt a települési önkormányzat polgármesteri hivatala - közös önkormányzati hivatal esetén a közös önkormányzati hivatal - fizetési számlájára folyósította.

A TVI-k és HVI-k az előirányzatok módosításával összefüggő feladatokat az Áht., az Ávr. és az Áhsz. előírásaival összhangban hajtották végre. A TVI-k részéről többlettámogatási igény nem merült fel.

1.3. számú megállapítás

A választási irodák a helyi önkormányzati választás előkészítéséhez, lebonyolításához rendelkezésre álló pénzeszközöket szabályszerűen használták fel.

A VÁLASZTÁS ELŐKÉSZÍTÉSÉHEZ ÉS LEBONYOLÍTÁSÁHOZ KAPOTT PÉNZESZKÖZÖK FELHASZNÁLÁSÁNAK BELSŐ SZABÁLYZATAIT és az ellenőrzési jogkörök gyakorlásának szabályait a választási irodák az Áht., az Ávr. és a Pvr. előírásai szerint kialakították. A választási irodák rendelkeztek a gazdálkodási és ellenőrzési jogkörök gyakorlására vonatkozó szabályzatokkal, továbbá a gazdálkodási jogkör gyakorlásra jogosultakról az Ávr.-ben előírt nyilvántartást vezették.

A TVI-k és a HVI-k vezetői gondoskodtak a választás céljára biztosított pénzeszközök Pvr.-ben előírtak szerinti elkülönített számviteli kezeléséről, továbbá a pénzeszközök felhasználásáról a választási feladatokkal kapcsolatos részletező nyilvántartás vezetéséről.

A választási irodák a helyi önkormányzati választással kapcsolatos pénzeszközök felhasználása során az Áht., az Ávr. és a belső szabályzatokban előírtakat betartották. A kiadások felhasználásánál az arra jogosultak gyakorolták a gazdálkodási jogköröket, a kötelezettségvállalást és a teljesítés igazolást.

A NVI, a TVI-k és a HVI-k a helyi önkormányzati választás előkészítésével és lebonyolításával kapcsolatban teljesített dologi jellegű, személyi jellegű kiadásoknál és a munkaadót terhelő járulék kiadások teljesítésénél a pénzeszközöket az Áht., az Ávr. és a belső előírások betartásával használták fel.

A választási irodák a személyi és a dologi kiadások teljesítésénél a Pvr.-ben előírt jogcímek és normatívák szerinti összegeket érvényesítették. A pénzeszközök felhasználása a helyi önkormányzati választással összefüggésben történt.

1.4. számú megállapítás

A választási irodáknál a helyi önkormányzati választás előkészítéséhez, lebonyolításához felhasznált pénzeszközök elszámolása szabályszerűen történt.

A TVI-K ÉS HVI-K A FELADATTÍPUSÚ ELSZÁMOLÁSI KÖTELEZETTSÉGÜKNEK a Pvr. előírásai és az NVI által előírtak szerint, határidőben tettek eleget.

A TVI-k és HVI-k feladattípusú elszámolásának elfogadásáról az NVI - a választási eljárás informatikai rendszerében szereplő adatok alapján - a Pvr.-ben előírt határidőn belül döntött. Az NVI a választási irodák részére az elszámolások elfogadó okiratait a Pvr. előírásai szerint elkészítette.

Az érintett választási irodák az elszámolás NVI által történt elfogadását követően a felmerülő támogatás visszafizetési kötelezettségüknek szabályszerűen eleget tettek.

Az NVI vezetője a TVI-k és HVI-k vezetőinek személyi juttatásairól a Pvr. előírásainak betartásával, a választási irodák elszámolásának elfogadását követően döntött. Az NVI a területi és a helyi választási irodák elszámolásai alapján az önkormányzati választásra vonatkozó összesítő elszámolását a jogszabályban előírtak szerint elkészítette.

1.5. számú megállapítás

A választási irodák a pénzeszközök felhasználásának ellenőrzését szabályszerűen elvégezték.

Az NVI a TVI-k vonatkozásában a támogatások felhasználásának megalapozottságát a Pvr.-ben előírtak szerint ellenőrizte.

A TVI-k a helyi választási irodák tekintetében a Pvr.-ben előírt ellenőrzési feladatokat ellátták. A TVI-k és HVI-k a pénzeszközök felhasználásának ellenőrzésére a választási iroda tagja részére a Pvr. előírásainak megfelelően megbízást adtak.

MELLÉKLETEK

I. SZ. MELLÉKLET: ÉRTELMEZŐ SZÓTÁR

COFOG kód	2014. január 1-jével a költségvetési szervek alaptevékenységének besorolása a korábban alkalmazott államháztartási szakfeladatok helyett kormányzati funkció kóddal történik. A magyar államháztartásban alkalmazott kormányzati funkciók rendszere a kormányzati kiadások funkciók szerinti osztályozásán (classification of the functions of government, COFOG) alapul. A kormányzati kiadások funkciók szerinti osztályozása 10 főcsoportba besorolva tartalmazza a kormányzat szektor (államháztartás és a kormányzatba sorolt vállalatok és non-profit intézmények) kiadásait. (Forrás: 68/2013. (XII. 29.) NGM rendelet)
választási informatikai rendszer	A Ve.-ben meghatározott választási feladatok végrehajtásában részt vevő és azokat kiszolgáló szervezetek által működtetett választási informatikai infrastruktúra és választási alkalmazói rendszerelemek összessége.
választási szerv	A Ve. 3. §. (1) bekezdés 15. pontjában meghatározottak szerint a választási bizottság és a választási iroda.

■ II. SZ. MELLÉKLET: ELLENŐRZÖTT SZERVEZETEK

Központi választási szerv	
1.	Nemzeti Választási Iroda

Egyéb választási szerv	
1.	Belügyminisztérium

Területi választási szervek (TVI)	
1.	Budapest Főváros Főpolgármesteri Hivatal
2.	Baranya Megyei Önkormányzati Hivatal
3.	Bács-Kiskun Megyei Önkormányzati Hivatal
4.	Békés Megyei Önkormányzati Hivatal
5.	Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Önkormányzati Hivatal
6.	Csongrád-Csanád Megyei Önkormányzati Hivatal
7.	Fejér Megyei Önkormányzati Hivatal
8.	Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzati Hivatal
9.	Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzati Hivatal
10.	Heves Megyei Önkormányzati Hivatal
11.	Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzati Hivatal
12.	Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzati Hivatal
13.	Nógrád Megyei Önkormányzati Hivatal
14.	Pest Megyei Önkormányzati Hivatal
15.	Somogy Megyei Önkormányzati Hivatal
16.	Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzati Hivatal
17.	Tolna Megyei Önkormányzati Hivatal
18.	Vas Megyei Önkormányzati Hivatal
19.	Veszprém Megyei Önkormányzati Hivatal
20.	Zala Megyei Önkormányzati Hivatal

Helyi választási szervek (HVI)	
1.	Egyházaskozári Közös Önkormányzati Hivatal (Tófű vonatkozásában)
2.	Hahóti Közös Önkormányzati Hivatal (Hosszúvölgy vonatkozásában)
3.	Bánokszentgyörgyi Közös Önkormányzati Hivatal (Bucsuta vonatkozásában)
4.	Nemesbódi Közös Önkormányzati Hivatal (Meszlen vonatkozásában)
5.	Felsőrajki Közös Önkormányzati Hivatal (Pötréte vonatkozásában)
6.	Nyőgéri Közös Önkormányzati Hivatal (Bögöte vonatkozásában)
7.	Batéi Közös Önkormányzati Hivatal (Kaposhomok vonatkozásában)
8.	Nyőgéri Közös Önkormányzati Hivatal (Meggyeskovácsi vonatkozásában)
9.	Zirci Közös Önkormányzati Hivatal (Borzavár vonatkozásában)
10.	Nagykónyi Közös Önkormányzati Hivatal (Nagyszokoly vonatkozásában)
11.	Mezőladányi Közös Önkormányzati Hivatal (Újkenéz vonatkozásában)
12.	Bódvászilasi Közös Önkormányzati Hivatal
13.	Magyarkeszi Közös Önkormányzati Hivatal (Felsőnyék vonatkozásában)
14.	Baki Közös Önkormányzati Hivatal (Bocfölde vonatkozásában)
15.	Tiszanagyfalui Közös Önkormányzati Hivatal (Timár vonatkozásában)
16.	Tuzséri Közös Önkormányzati Hivatal
17.	Füzesgyarmati Polgármesteri Hivatal
18.	Szentlőrinci Közös Önkormányzati Hivatal
19.	Jászárokszállási Polgármesteri Hivatal
20.	Dunaföldvári Polgármesteri Hivatal
21.	Edelényi Közös Önkormányzati Hivatal

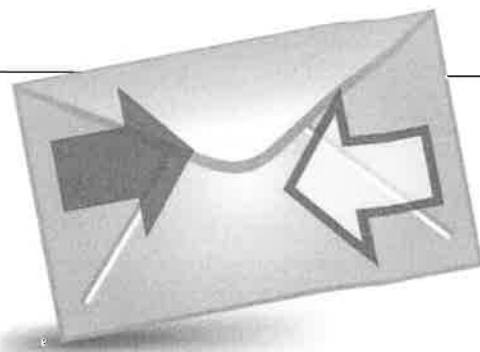
22.	Diósdai Polgármesteri Hivatal
23.	Bonyhádi Közös Önkormányzati Hivatal
24.	Hajdúsámsoni Polgármesteri Hivatal
25.	Kiskőrösi Polgármesteri Hivatal
26.	Püspökladányi Közös Önkormányzati Hivatal
27.	Budakeszi Polgármesteri Hivatal
28.	Sárvári Közös Önkormányzati Hivatal
29.	Tiszaújvárosi Polgármesteri Hivatal
30.	Mátészalkai Polgármesteri Hivatal
31.	Kisvárdai Polgármesteri Hivatal
32.	Dabasi Polgármesteri Hivatal
33.	Dombóvári Közös Önkormányzati Hivatal
34.	Gödi Polgármesteri Hivatal
35.	Nagykőrösi Polgármesteri Hivatal
36.	Siófoki Közös Önkormányzati Hivatal
37.	Budapest Főváros VI. Kerület Terézvárosi Polgármesteri Hivatal
38.	Budaörsi Polgármesteri Hivatal
39.	Kiskunfélegyházi Polgármesteri Hivatal
40.	Gyulai Polgármesteri Hivatal
41.	Gödöllői Polgármesteri Hivatal
42.	Mosonmagyaróvári Polgármesteri Hivatal
43.	Salgótarján Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala
44.	Bajai Polgármesteri Hivatal
45.	Budafoke-Tétény Budapest XXII. Kerületi Polgármesteri Hivatal
46.	Budapest Főváros XV. Kerületi Polgármesteri Hivatal
47.	Szolnok Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal
48.	Szombathely Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala
49.	Kecskemét Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala
50.	Debrecen Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala

FÜGGELÉK: ÉSZREVÉTELEK

A jelentéstervezetet a Számvevőszék 15 napos észrevételezésre megküldte az ellenőrzött szervezetek vezetőinek az ÁSZ tv. 29. §* (1) bekezdése előírásának megfelelően.

Az ellenőrzött szervezetek vezetői a jelentéstervezet megállapításaira nem tettek észrevételt.

---

* 29. § (1) Az Állami Számvevőszék az ellenőrzési megállapításait megküldi az ellenőrzött szervezet vezetőjének vagy az általa megbízott személynek, és annak, akinek személyes felelősségét állapította meg.

(2) Az ellenőrzött szervezet vezetője és a felelősként megjelölt személy az ellenőrzés megállapításaira tizenöt napon belül írásban észrevételt tehet.

(3) Az Állami Számvevőszék az észrevételre a beérkezésétől számított harminc napon belül írásban válaszol. A figyelembe nem vett észrevételeket köteles a jelentésben feltüntetni, és megindokolni, hogy azokat miért nem fogadta el.

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

¹ Alaptörvény	Magyarország Alaptörvénye
² helyi önkormányzati választás	a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint nemzetiségi önkormányzati képviselők 2019. október 13-ai választása
³ NVI	Nemzeti Választási Iroda
⁴ Ve.	2013. évi XXXVI. törvény a választási eljárásról
⁵ választási iroda	Nemzeti Választási Iroda, területi választási irodák, helyi választási irodák
⁶ ÁSZ tv.	az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény
⁷ ÁSZ	Állami Számvevőszék
⁸ Pvr.	a helyi önkormányzati képviselők és a polgármesterek általános választása, valamint a nemzetiségi önkormányzati képviselők általános választása költségeinek normatíváiról, tételeiről, elszámolási és belső ellenőrzési rendjéről szóló 22/2019. (VII. 31.) IM rendelet (hatályos: 2019. augusztus 01-től)
⁹ Áht.	az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (hatályos: 2012. január 01-jétől)
¹⁰ Ávr.	az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII.31.) Korm. rendelet (hatályos: 2012. január 01-jétől).
¹¹ fejezeti kezelésű előirányzatok szabályzata	a Nemzeti Választási Iroda fejezeti kezelésű előirányzatai felhasználásának szabályzatáról szóló 5/2019. (XI.25.) utasítással módosított 8/2015. (XII. 9.) NVI utasítás
¹² Utasítás	NVI 8/2019.(IX.16.) számú elnöki utasítása a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, általános választása, valamint a nemzetiségi önkormányzati képviselők általános költségeinek normatíváiról, tételeiről, elszámolási és belső ellenőrzési rendjéről szóló 22/2019.(VII.31.) IM rendeletben foglalt feladatok végrehajtásával kapcsolatos teendőkről
¹³ NVI Számviteli politika	Nemzeti Választási Iroda Számviteli politikája
¹⁴ KIM rendelet	17/2013. (VII.17.) KIM rendelet a központi névjegyzék, valamint egyéb választási nyilvántartások vezetéséről
¹⁵ VÁKIR/VPIR	Választási Kommunikációs és Információs Rendszer Választási Pénzügyi Információs Rendszer modul
¹⁶ NBF	Nemzeti Biztonsági Felügyelet
¹⁷ Áhsz.	4/2013. (I. 11.) Korm. rendelet az államháztartás számviteléről

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK

1052 Budapest, Apáczai Cs. J. u. 10. | 1364 Budapest 4. Pf. 54

TEL: +36 1 484 9100

email: szamvevoszek@asz.hu

web: www.asz.hu | www.aszhirportal.hu

Ikt. szám: EL-2942-5705/2021.
Tárgy: Tanácsadó levél

Tisztelt Polgármester Úrhölgy/Úr!
Tisztelt Közgyűlés Elnöke!

Az Állami Számvevőszék befejezte az összes magyarországi önkormányzat, illetve az önkormányzati hivatalok integritásának, vagyis a korrupció elleni védettségének jelen idejű monitoring értékelését. Az integritás kialakítása azért fontos, mert ezáltal átlátható és elszámoltatható egy szervezet működése, amely elősegíti a korrupció és egyéb visszaélések megelőzését. A szervezeti integritásnak alapvető feltétele a szabályozottság, azaz a jogszabályokban előírt belső szabályzatok és nyilvántartások megléte, azok – jogszabályoknak, a szervezet működését meghatározó elemeinek – megfelelő tartalma és gyakorlati alkalmazása.

„Az önkormányzatok ellenőrzése – Az önkormányzatok integritásának ellenőrzése” című ellenőrzés értékeléséről szóló, megyéje településeire, a 66 kiemelt jelentőségű önkormányzatára vonatkozó jelentést jelen levalem mellékleteként csatoltan megküldöm. A jelentés a megyében található önkormányzatok és hivatalaik ellenőrzésének eredményét, az önkormányzatok és hivatalaik együttes településenkénti osztályzatát mutatja be. A jelentés a szervezetére és Önre vonatkozó megállapítást nem tartalmaz, ezért ehhez nem kapcsolódott 15 napos észrevételezés. Az Állami Számvevőszék már az ellenőrzés során élt figyelemfelhívással és szólította meg azon polgármestereket, közgyűlési elnököket és jegyzőket, ahol hiányosságot tárt fel és egyúttal adott lehetőséget még 2020-ban az integritást biztosító lényeges feltételek javítására.

A jelentést Önnek, mint az önkormányzat első számú vezetőjének küldöm meg. Az önkormányzat integritását biztosító feltételek kiépítettségére és annak működésére azonban az önkormányzat hivatala és annak vezetését ellátó jegyző munkája is hatással van. E tekintetben az önkormányzat első számú vezetője és az önkormányzat hivatalának jegyzője közötti függőség megjelenik egyrészt az egyes dokumentumok előkészítésében, az azokról való döntésben. Másrészt Ön határozza meg a jegyző feladatait az önkormányzat munkájának a szervezésében, a döntések előkészítésében és végrehajtásában. Az integritási kockázatok csökkentése körében tehát fontos, hogy tájékoztassa az önkormányzat hivatalának jegyzőjét az Állami Számvevőszék jelen értékeléséről és felhívja az annak kapcsán szükséges további intézkedések megtételére. A felelősségi körébe tartozó területeken pedig támaszkodjon jegyzőjére.

Az Állami Számvevőszék az ellenőrzést több ütemben végezte. Először a szervezeti és működési szabályzat meglétét és annak lényeges elemeit értékelte az önkormányzatoknál. Ezt követően a csalásmentes integritási környezet megteremtése szempontjából azokat a lényeges dokumentumokat értékelte, amelyek a megalapozott beszámoló szabályszerű elkészítéséhez és az

---

önkormányzat átlátható gazdálkodásához szükségesek. Ennek keretében az önkormányzatnál a jegyző szabályozási hatáskörébe tartozóan a számviteli politika és a hozzá kapcsolódó szabályzatok, a beszerzések lebonyolításával kapcsolatos eljárásrend, a tervezéssel, gazdálkodással kapcsolatos belső szabályzat, továbbá a kötelezettségvállalásra, teljesítés igazolására jogosult személyekről és aláírás-mintájukról vezetett nyilvántartás ellenőrzésére került sor. Emellett az ellenőrzés kiterjedt a polgármester szabályozási hatáskörébe tartozó számlarendre.

Az ellenőrzés során beazonosítottuk azokat a területeket, amelyek alapján Önnek, mint az önkormányzat első számú vezetőjének, valamint az önkormányzat hivatala jegyzőjének saját felelősségi körében további továbblépési lehetőséget biztosít az Állami Számvevőszék a csalásmentes környezet kiépítése, az alapvető integritás feltételek biztosítása érdekében. Ezeket jelen levélem melléklete mutatja be részletesen.

Fontosnak tartom hangsúlyozni, hogy az ellenőrzött szabályozások és nyilvántartások kialakításának célja nem önmagában a jogszabályi rendelkezések betartása, hanem az önkormányzat szabályozottságán keresztül a szabályszerű és csalásmentes gazdálkodás feltételeinek megteremtése, ezáltal az Alaptörvényben előírt átláthatóság és elszámoltathatóság, illetve a tiszta közélet elvének érvényesítése. Ezeknek az alapelveknek érvényesülése hozzájárulhat ahhoz, hogy az önkormányzatok felé irányuló közbizalom erősödjön.

Erre figyelemmel jelen levélem célja többek között az is, hogy rámutasson, mi a jelentősége az egyes ellenőrzött dokumentumoknak a közpénzek szabályszerű, átlátható és elszámoltatható felhasználása szempontjából, és milyen kockázatot hordoz a jogszabályban előírt szabályzatok, nyilvántartások hiánya az önkormányzatok gazdálkodására.

1. A szervezeti és működési szabályzatban olyan alapvető fontosságú, az adott önkormányzat sajátosságait figyelembe vevő rendelkezéseket szükséges rögzíteni, amelyek alapfeltételei az önkormányzat integritás szerinti működésének. A helyi, települési közélet tisztaságának, átláthatóságának egyik legfontosabb eszköze a vagyonyilatkozat-tétel a helyi közügyek vitelében részt vevő képviselők számára. A vagyonyilatkozat-tétel egyben az integritás szempontjából garanciális elemet is jelent a helyi közügyek intézésében, pénzügyi és vagyoni következményekkel járó önkormányzati döntések meghozatalában részt vevő személyeknek. Ehhez szorosan kapcsolódik a jegyző, mint a vagyonyilatkozatok őrzéséért felelős személynek a vagyonyilatkozat átadására, nyilvántartására, a vagyonyilatkozatban foglalt adatok személyes védelmére vonatkozó további szabályoknak szabályzatban történő megállapítása. A vezetés felelőssége, hogy szervezeti szinten a vagyonyilatkozatra vonatkozó előírások, eljárások szabályozva legyenek.
  2. A számviteli politika, és az annak keretében elkészítendő szabályzatok, valamint a számlarend jelentik az önkormányzatok szabályszerű gazdálkodási környezetének alapját. A hivatkozott számviteli szabályzatokban kerülnek rögzítésre a könyvvezetés végzéséhez, valamint a beszámoló elkészítéséhez szükséges alapelvek, módszerek, eljárások. Ezért az érintett szabályzatok hiányában nem biztosított az önkormányzat gazdálkodásának átláthatóságát szolgáló beszámoló megalapozottsága és valódisága. Emellett a számviteli szabályzatok a központi költségvetésből kapott támogatások átlátható és elszámoltatható igénybeviteléhez és felhasználásához, a közvagyonnal való felelős gazdálkodás feltételeinek kialakításához, a támogatásokkal való szabályszerű elszámoláshoz is szükségesek. Az előírt szabályzatok hiánya a gazdálkodás számviteli alapelvek szerinti
-

---

végrehajtást akadályozza, amely következtében az Alaptörvényben előírt átláthatóság és elszámoltathatóság elve nem érvényesülhet.

3. Jogszabályi előírás szerint belső szabályzatban kell rendezni az önkormányzat működéséhez kapcsolódó, az előírányzatokat terhelő pénzügyi kihatással bíró, jogszabályban nem szabályozott kérdéseket, ezek között kiemelten a beszerzések lebonyolításával kapcsolatos eljárásrendet. Az eljárásrendet úgy kell kialakítani, hogy egyértelműen rögzítse a beszerzési folyamatokhoz kapcsolódó felelősségi és hatásköröket. Ha az önkormányzat nem rendelkezik a jogszabály által előírt eljárásrenddel, akkor a beszerzésekhez kapcsolódó feladatok, felelősségi körök nem szabályozottak, sérül a tevékenységének átláthatósága, így az állampolgárok bizalma is meginoghat. Az eljárásrend hiánya növeli az önkormányzat korrupciós kitétségét, valamint kockázatot jelent a közpénzek átlátható felhasználására és a verseny tisztaságára is.
4. Az önkormányzatoknál kiemelten fontos a gazdálkodási jogkörök gyakorlásához kapcsolódó feladatok szabályszerűsége, a kapcsolódó felelősségi körök, valamint a jogkörök gyakorlása közötti összeférhetetlenség biztosítása. Ha az önkormányzat nem rendelkezik a jogszabályban előírt gazdálkodási szabályzattal, vagy nem vezet a gazdálkodási jogkörök gyakorlására, különösen a kötelezettségvállalásra és teljesítésigazolásra jogosult személyekről és aláírás mintájukról naprakész nyilvántartást, azzal nem biztosítja a cél szerinti közpénzfelhasználás szabályozottságát, és a nemzeti vagyonnal történő felelős gazdálkodást. A szabályozás és a nyilvántartás hiánya egyúttal nyitva hagyja a visszaélések, jogosulatlan kifizetések lehetőségét is.

Az önkormányzat hivatalát érintő lényeges dokumentumok tekintetében az alábbiakat emelem ki:

1. A szervezeti és működési szabályzat a hivatalok működésének alapvető dokumentuma, amely rögzíti a hivatal szervezeti felépítését, működésének rendjét és a szervezeti egységek megnevezését. Amennyiben a hivatal jogszabályi előírás ellenére nem rendelkezik a feladatokat, a hatásköri és felelősségi viszonyokat meghatározó szervezeti és működési szabályzattal, akkor azzal egyrészt a belső kontrollrendszerének szabályszerű kialakítása és működtetése nem valósult meg. Másrészt a szervezeti és működési szabályzat hiányában nem biztosítja az átlátható és elszámoltatható működés alapvető feltételét, felelősségi és feladat ellátási viszonyokat.
  2. Jogszabályi előírás szerint a hivatal, mint költségvetési szerv vezetőjének, a jegyzőnek értékelnie kell a hivatal belső kontrollrendszerének minőségét, továbbá arról kell nyilatkoznia, hogy az általa vezetett hivatal a megfelelő folyamatokat működtette-e a feladatai ellátása során. A nyilatkozat alapvető célja, hogy a jegyző megalapozott információkkal rendelkezzen a vezetése alatt álló szerv működéséről és ez alapján a valóságnak megfelelően töltsse ki és írja alá az éves beszámolóval együtt a jogszabályban előírt tartalmú nyilatkozatot. Amennyiben a költségvetési szerv vezetője nem teszi meg a nyilatkozatot, abban az esetben megkérdőjelezhető az, hogy a belső kontrollrendszert kialakította-e és működtette-e, továbbá megfelelő információval rendelkezett-e a hivatal belső kontrollrendszerének kialakításáról és működéséről.
  3. A jogszabályban előírt integrált kockázatkezelési rendszer olyan folyamatalapú kockázatkezelési rendszer, amely a szervezet minden tevékenységére kiterjed, egységes módszertan és eljárások alkalmazásával. A szervezet célkitűzéseinek és értékeinek
-

---

figyelembevételével biztosítja a szervezet kockázatainak teljes körű azonosítását, azok meghatározott kritériumok szerinti értékelését, valamint a kockázatok kezelésére vonatkozó intézkedési terv elkészítését és az abban foglaltak nyomon követését. Ha a hivatal az integrált kockázatkezelés eljárásrendjét nem alakította ki, nem történt meg a szervezeti célok elérését veszélyeztető kockázatok azonosítása, értékelése, ennek hiányában nem volt biztosított a hibák megelőzése és feltárása sem.

4. Jogszabályi előírás szerint belső szabályzatban kell rendezni a költségvetési szerv működéséhez kapcsolódó, az előirányzatokat terhelő pénzügyi kihatással bíró, jogszabályban nem szabályozott kérdéseket, ezek között kiemelten a beszerzések lebonyolításával kapcsolatos eljárásrendet. Az eljárásrendet úgy kell kialakítani, hogy egyértelműen rögzítse a beszerzési folyamatokhoz kapcsolódó felelősségi és hatásköröket. Ha a hivatal nem rendelkezik a jogszabály által előírt eljárásrenddel, akkor a beszerzésekhez kapcsolódó feladatok, felelősségi körök nem szabályozottak, sérül a tevékenységének átláthatósága, így az állampolgárok bizalma is meginoghat. Az eljárásrend hiánya növeli a hivatal korrupciós kitétségét, valamint kockázatot jelent a közpénzek átlátható felhasználására és a verseny tisztaságára is.
5. A hivatalnál kiemelten fontos a gazdálkodási jogkörök gyakorlásához kapcsolódó feladatok szabályszerűsége, a kapcsolódó felelősségi körök, valamint a jogkörök gyakorlása közötti összeférhetetlenség biztosítása. Ha a hivatal nem rendelkezik a jogszabályban előírt gazdálkodási szabályzattal, vagy nem vezet a gazdálkodási jogkörök gyakorlására, különösen a kötelezettségvállalásra és teljesítésigazolásra jogosult személyekről és aláírás mintájukról naprakész nyilvántartást, azzal nem biztosítja a cél szerinti közpénzfelhasználás szabályozottságát, és a nemzeti vagyonnal történő felelős gazdálkodást. A szabályozás és a nyilvántartás hiánya egyúttal nyitva hagyja a visszaélések, jogosulatlan kifizetések lehetőségét is.

Az Állami Számvevőszék célja, hogy ellenőrzéseivel előmozdítsa a közpénzügyek átláthatóságát, rendezettségét, a közpénzügyi helyzet javulását, ezért kiemelten fontosnak tartja a pozitív változások elindítását, illetve folytatását.

A szabálykövetésnek és a rendezettségnek a COVID-19 világjárvány időszakában kiemelt jelentősége van, amelynek nehéz megfelelni nap mint nap. Ezért a működésben a szabályozottság nélkülözhetetlen. Mindehhez adott tanácsot most Önnek az önkormányzatok monitoring típusú ellenőrzésével az Állami Számvevőszék, rámutatva az önkormányzati integritás lényeges pontjaira, bemutatta az egyes területekért felelős vezetőket, valamint megjelölve az Ön vezetéséhez tartozó felülvizsgálandó és további előrelépést jelentő területeket.

Arra biztatom, hogy munkájában támaszkodjon a belső ellenőrzésre, egyrészt a már 2020-ban végrehajtott intézkedések tekintetében, másrészt a még 2021-ben javítandó területeken. A belső ellenőrzés része a közpénzügyi ellenőrzés hármas védelmi vonalából az első védelmi vonalnak, amelynek kiemelt feladata tevékenységén keresztül elősegíteni a szabályszerű közpénzfelhasználást és a köztulajdon védelmét. Ehhez a belső ellenőr akkor tud valós időben hozzájárulni, ha nem csak utólagos ellenőrzéseket végez. A belső ellenőrzésnek képessé kell válnia, hogy felmérje a valós kockázatokat, beleértve az integritási kockázatokat is.

A már kiépített integritás kontrollok érvényesülése, azok karbantartása, fejlesztése azonban ugyanilyen fontosságú a jövőben a hatásos ellenálló képesség biztosítása érdekében. Ez hozzájárul az önkormányzat jogszabályoknak megfelelő, integritás alapú működéséhez, a korrupciós kockázatok szervezeti szintű csökkentéséhez és a polgármesteri esküjében foglaltak érvényesítéséhez.

Hiszek abban, hogy a korrupció elleni fellépés kulcsa az összefogás és a megelőzés. Ezért bízom benne, hogy az önkormányzatnál a számvevőszéki tapasztalatok hasznosítása, ez alapján a kontrollok és védelmi rendszerek fejlesztése csökkentheti a visszaélések és a korrupció veszélyét. Remélem, hogy levelem kellő támogatást nyújt a pozitív változások elindításához, illetve folytatásához. Bízom benne, hogy intézkedéseivel Ön is hozzájárul ahhoz, hogy Magyarországon mindenkor integritástudatos és szabályosan gazdálkodó önkormányzatok működjenek.

Budapest, 2021. január hó 29. nap

Tisztelettel:

Domokos László
s. k.

Melléklet:

1. Kimutatás az ellenőrzés során feltárt, felülvizsgálandó területekről
2. Az ellenőrzés során értékelt dokumentumok kiadásáért felelős vezető
3. Jelentés

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK

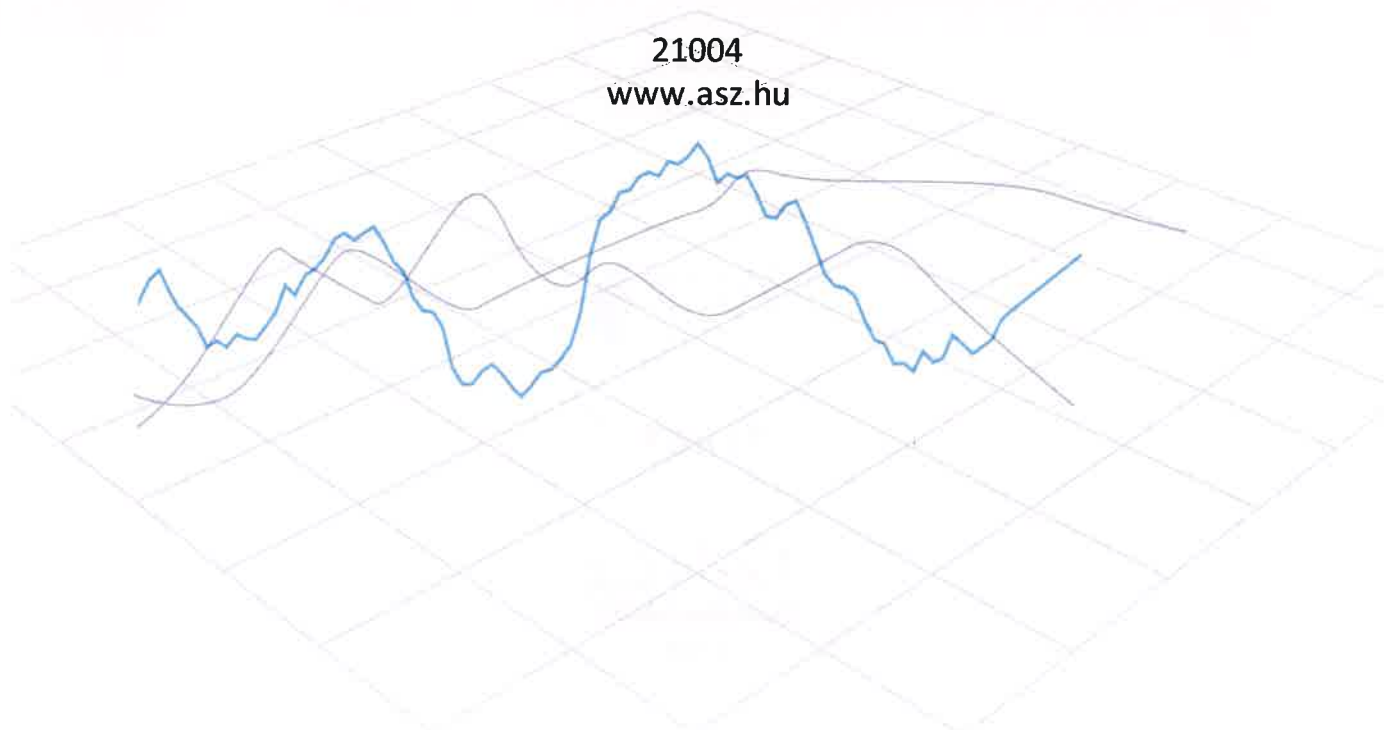
JELENTÉS

Önkormányzatok ellenőrzése - Az önkormányzatok integritásának ellenőrzése

Főváros és kerületek, megyei jogú városok és megyei önkormányzatok

2021.

21004
www.asz.hu

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK

JELENTÉS

Önkormányzatok ellenőrzése - Az önkormányzatok integritásának ellenőrzése

Főváros és kerületek, megyei jogú városok és megyei önkormányzatok

2021.

01

hó 29 nap

21004

www.asz.hu

Domokos László
Domokos László
elnök

AZ ELLENŐRZÉST FELÜGYELTE:

SALAMON ILDIKÓ felügyeleti vezető

AZ ELLENŐRZÉST VEZETTE ÉS A VÉGREHAJTÁSÁÉRT FELELŐS:

SZAPPANOS JÚLIA ellenőrzésvezető

JANIK JÓZSEF ellenőrzésvezető

KAKAS SÁNDOR ellenőrzésvezető

KISTÓTH KRISZTINA ellenőrzésvezető

RÁCZKEVI KATALIN ellenőrzésvezető

A PROGRAM ÖSSZEÁLLÍTÁSÁÉRT FELELŐS:

GÖRGÉNYI GÁBOR osztályvezető

Jelentéseink az Országgyűlés számítógépes hálózatán és az interneten a www.asz.hu címen is olvashatóak.

IKTATÓSZÁM: EL-3081-021/2021

TÉMASZÁM: 2548

ELLENŐRZÉS-AZONOSÍTÓ SZÁM: V-0892

TARTALOMJEGYZÉK

■ ÖSSZEGZÉS	5
■ AZ ELLENŐRZÉS CÉLJA	7
■ AZ ELLENŐRZÉS TERÜLETE	8
■ AZ ELLENŐRZÉS HÁTTERE, INDOKOLTSÁGA.....	10
■ A JELENTÉS LÉNYEGES KÉRDÉSKÖREI.....	11
■ AZ ELLENŐRZÉS HATÓKÖRE ÉS MÓDSZEREI.....	12
■ ÉRTÉKELÉSEK.....	14
■ MELLÉKLETEK.....	21
I. sz. melléklet: Fogalomtár.....	21
II. sz. melléklet: Az ellenőrzött szervezetek felsorolása és értékelése.....	23
III. sz. melléklet: Az önkormányzatok integritásának ellenőrzése során értékelt 26 dokumentum megnevezése	24
IV. sz. melléklet: Az önkormányzatok kockázati csoportba sorolásának értékelési keretrendszere	25
■ RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE	27

ÖSSZEGRZÉS

A fővárosi és a kerületi, megyei jogú városi, megyei önkormányzatoknál 12 elnök/polgármester, valamint 13 jegyző felelős vezetői magatartást tanúsított, az ÁSZ tanácsadása alapján már 2020-ban javította a beszámoló készítés integritást biztosító lényeges feltételeinek a kiépítését.

Az ÁSZ rámutatott olyan alapvető területekre, amely alapján 7 elnök/polgármester, valamint 30 jegyző saját felelős vezetői magatartása körében előre intézkedve a csalásmentes integritási környezet kiépítése érdekében javított. 35 önkormányzat elnöke/polgármestere, valamint jegyzője részére további előrelépési lehetőséget biztosít a 2021. évre az alapvető integritási feltételek területén.

4 önkormányzatnál, illetve a gazdálkodási feladataikat ellátó hivataloknál rendszerszintű kockázatok maradtak fenn, amelyek új, részletes ellenőrzést indokolnak.

Az ellenőrzés társadalmi indokltsága

Az Alaptörvényben megfogalmazott alapértékek, elvek szerint minden szervezet köteles a nyilvánosság előtt elszámolni a közpénzekre vonatkozó gazdálkodásával. A közpénzeket és a nemzeti vagyont az átláthatóság és a közélet tisztaságának elve szerint kell kezelni. Az Állami Számvevőszék 2016-2018. évben végzett integritás felméréseinek eredményei rávilágítottak arra, hogy a helyi önkormányzatok a közzféra szereplői körében a kockázatosabb csoportba tartoznak.

Napjainkban kiemelt aktualitást és jelentőséget kapott a közpénzügyi helyzet javítása, az integritási szemlélet érvényesítésének erősítése. Az önkormányzatoknak fel kell készülniük arra, hogy a koronavírus okozta társadalmi és gazdasági válság növelni fogja a korrupciós nyomást.

Az Állami Számvevőszék ellenőrzése hozzájárul, hogy a helyi önkormányzatok integritási kontrolljainak kiépítettsége javuljon, ezáltal az önkormányzatok korrupciós veszélyeztetettsége csökkenjen. A járvány következtében kialakult helyzet megnövekedett feladatok elé állítja az önkormányzatokat, melyek megoldása kellő szakmai körültekintést is igényel. Szükséges minél hamarabb kialakítani az új feladatok ellátásának elszámoltatható rendjét, az erőforrások átlátható felhasználását biztosító, a visszaéléseket, a csalás lehetőségét minimálisra csökkentő belső szabályozást. Fontos, hogy az önkormányzatok tisztában legyenek az integritási kockázatokkal, azokat rendszeresen mérjék fel, és alakítsanak ki átlátható, jól szabályozott rendszereket, döntési mechanizmusokat.

Az ellenőrzés rámutathat a helyi önkormányzatok gazdálkodási tevékenységével kapcsolatos, integritást erősítő jó gyakorlatokra is, továbbá felhívhatja a figyelmet a jogszabályi követelmények teljesítéséhez szükséges lépésekre.

Értékelés

Alapvető társadalmi elvárás, hogy az önkormányzatok működésében érvényesüljenek az integritás alapú hivatali elvek az állampolgárok részére nyújtott szolgáltatások során. Minden állampolgárnak azonos elvek alapján, azonos elbírálás szerint kell megkapnia az önkormányzatok által nyújtott közszolgáltatásokat, és ennek érvényesülése az érintettek elégedettségi szintjében is jelentkezzen. Az integritás alapú működés megléte vagy hiánya alapvetően befolyásolhatja az állampolgárok közigazgatásba vetett bizalmát: fennállása láthatóan erősíti, hiánya pedig nemcsak gyengíti, hanem a bizalom elvesztéshez is vezethet. Ezen elvek érvényesülése különösen fontos a társadalmi, gazdasági súlyuk következtében is kiemelt szerepet játszó megyei, megyei jogú városi, fővárosi és kerületi önkormányzatoknál.

17 önkormányzat és 26 hivatal tett eleget az integritási kontrollok alapvető feltételeit jelentő, a jogszabályban előírt szabályozási kötelezettségének. A szervezeti integritásnak alapvető feltétele a szabályozottság, a jogszabályokban előírt belső szabályzatok és nyilvántartások megléte, azok folyamatos, megfelelő tartalma és gyakorlati alkalmazhatósága. Az integritási kockázatok szervezeti szinten csökkenthetők azáltal, hogy kialakították a szervezeti és működési kereteket, a gazdálkodásra vonatkozó alapvető szabályozási környezetet, valamint a kontrolltevékenységek szabályszerű gyakorlásának előfeltételeit, az integrált kockázatkezelés feltételeit.

A képviselő-testület/közgyűlés szervezeti és működési szabályzatában olyan alapvető fontosságú, az adott önkormányzat sajátosságait figyelembe vevő rendelkezéseket szükséges rögzíteni, amelyek alapfeltételei az önkormányzat integritás szerinti működésének, így többek között az önkormányzat szerveinek és felelősségi viszonyainak meghatározása, valamint a képviselők vagyonnyilatkozat-tételi rendjét felügyelő bizottság létrehozása. A szabályokat rögzítő rendelet megalkotásának 45 önkormányzatnál tetten eleget.

A pénzügyi- és a vagyongazdálkodás alapvető szabályozottsága és nyilvántartásai – a számviteli politika és a keretében kialakítandó szabályzatok, a számlarend, a gazdálkodási szabályzat, a gazdálkodási jogkörgyakorlásra jogosult személyekről és aláírás mintájukról vezetett naprakész nyilvántartás, a beszerzések lebonyolításával kapcsolatos eljárásrend – elengedhetetlen feltételei a csalásmentes szervezeti működésnek, a közpénzek és a közvagyon integritás elvű kezelésének, valamint a számviteli beszámoló szabályszerű elkészítésének. A hivatal a számviteli politika és az annak a keretén belül elkészítendő számviteli szabályzatok elkészítésével biztosítja pénzügyi- és vagyongazdálkodása átláthatóságának és elszámoltathatóságának feltételeit, kereteit.

A szabályozások és nyilvántartások kialakításának célja nem önmagában a jogszabályi rendelkezések betartása, hanem az önkormányzat szabályozottságán keresztül a szabályszerű és csalásmentes gazdálkodás feltételeinek megteremtése, ezáltal az Alaptörvényben előírt átláthatóság és elszámoltathatóság elvének érvényesítése. Ezeknek az alapelveknek érvényesülése hozzájárulhat ahhoz, hogy az önkormányzatok felé irányuló közbizalom is erősödjön.

Az önkormányzatok és hivatalok által az ellenőrzés rendelkezésére bocsátott adatok értékelése alapján az Állami Számvevőszék két ütemben is lehetőséget biztosított a vezetők számára, hogy a feltárt hibák, hiányosságok felszámolására intézkedjenek, hozzájárulva a felelős gazdálkodás feltételeinek kialakításához, amelynek révén már 2020-ban javulhat Magyarországon a közpénzügyi helyzet. Első ütemben a 40 figyelemfelhívásra 25 szervezet soron kívül intézkedett, már az ellenőrzés ideje alatt a 2020. évre vonatkozóan javította a beszámoló készítés integritást biztosító lényeges feltételeinek a kiépítését. A második ütemben a 61 figyelemfelhívásra 37 vezető tájékoztatta az ÁSZ elnökét a feltárt hiányosságok kapcsán meghozott intézkedéseiről. Az így megtett intézkedések nyomán követésében az államháztartás első védelmi vonalában lévő belső ellenőrzésnek van kiemelt szerepe.

Az integritás szempontjából lényeges dokumentumok ellenőrzésének eredménye, valamint az adatszolgáltatás és a figyelemfelhívásokra történt intézkedések kockázati értékelésének figyelembevételével az ellenőrzött önkormányzatok és a hivatalok integritási kontrolljainak színvonala átlagosan 4,2 értékű osztályzatot ért el.

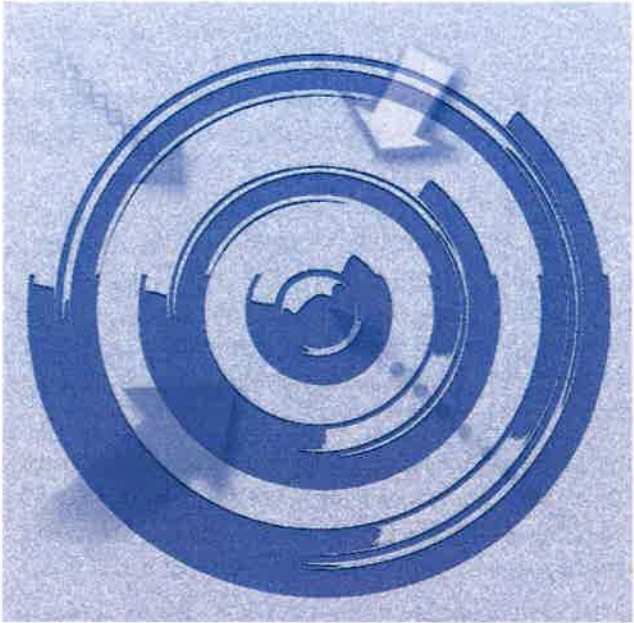
Következtetések

Az integritás elvű működés erősítése érdekében további kockázatcsökkentő lépések szükségesek az integritás elvű vezetés-irányítás, valamint a pénzügyi- és a vagyongazdálkodás szabályszerű feltételeinek kialakítása terén, amelyeket az érintetteknek az ÁSZ további jelzése alapján lehetőségük van megtenni önmaguktól.

Azoknál a legnagyobb kockázatú önkormányzatoknál, valamint a gazdálkodási feladataikat ellátó hivataloknál, amelyeknél rendszerszintű – önmaga által nem kezelt – kockázatot azonosított az ÁSZ, új, részletekbe menő ellenőrzés válik indokolttá.

AZ ELLENŐRZÉS CÉLJA

Az ellenőrzés célja annak értékelése, hogy a helyi önkormányzatoknál és annak gazdálkodási feladatait ellátó önkormányzati hivataloknál megteremtették-e az integritás biztosításához szükséges feltételeket, kialakították-e az integritási kontrollokhoz kapcsolódó, valamint a korrupció elleni védelmet szolgáló szabályozásokat.

A monitoring típusú ellenőrzéssel, az ellenőrzöttek jelenben lévő fejlődését figyelembe véve az Állami Számvevőszék az önkormányzatok integritásának állapotát jelző szintjét értékeli. Rámutat azokra a területekre, amelyeken a felelős vezetők saját maguk képesek előrelépni oly módon,

ahogy az integritás érvényesüljön a napi működésük során. Ez a cél szorosan összefügg az Állami Számvevőszékről szóló törvényben foglaltakkal, melynek legfőbb célja a közpénzügyi helyzet javulása.

Az elmúlt évek intézményi irányításában tapasztalt előrehaladás alapján, az együttműködés bizalmára építve az Állami Számvevőszék nem intézkedési terv készítésére kötelezi az ellenőrzötteket, hanem az elköteleződésükre alapozva, tanácsadás keretében mozdítja elő a pozitív irányú közpénzügyi változásuk megvalósítását, ezzel is támogatva a jól irányított állam működését.

AZ ELLENŐRZÉS TERÜLETE

A fővárosi és a kerületi, megyei jogú városi, megyei önkormányzatok és a gazdálkodási feladataikat ellátó hivatalok, összesen 132 szervezet

Magyarország Alaptörvénye¹ alapján az ország területe fővárosra, megyékre, városokra és községekre tagozódik. A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Möt²) rendelkezései szerint a helyi önkormányzás választópolgárok közösségét megillető joga a települések (települési önkormányzatok) és a megyék (területi önkormányzatok) szintjén valósul meg. A helyi önkormányzat jogi személy. Feladatainak ellátását a képviselő-testület és szervei (a polgármester, a képviselő-testület bizottságai, a polgármesteri hivatal, a jegyző) biztosítják.

Budapest főváros önkormányzati rendszere a fővárosi és a kerületi önkormányzatokból áll. Mind a 23 fővárosi kerületben települési önkormányzat működik. A fővárosi önkormányzat a

törvény előírásai szerint a települési és a területi önkormányzat feladat- és hatásköreit is elláthatja. Képviselő-testülete a közgyűlés, amelyet a főpolgármester képvisel. A fővárosi közgyűlés tagjai a főpolgármester, a fővárosi kerületek polgármesterei, valamint a fővárosi kompenzációs listáról mandátumot szerző kilenc képviselő. A fővárosban főpolgármesteri hivatal, a fővárosi kerületben polgármesteri hivatal működik. A főpolgármesteri hivatalt a főjegyző, a kerületi polgármesteri hivatalt a jegyző vezeti. A fővárosi kerületi önkormányzatok gyakorolják a települési önkormányzatokat megillető valamennyi feladat- és hatáskört, amelyet törvény nem utal a fővárosi önkormányzat kizárólagos feladat- és hatáskörébe.

Mind a 19 megyei önkormányzat területi önkormányzat, amely törvényben meghatározottak szerint területfejlesztési, vidékfejlesztési, területrendezési, valamint koordinációs feladatokat lát el. A megyei önkormányzat képviselő-testülete a közgyűlés. A megyei közgyűlés megyei önkormányzati hivatalt hoz létre. A megyei közgyűlés elnökét a közgyűlés választja a megbízatásának időtartamára. A megyei közgyűlés elnöke – pályázat alapján határozatlan időre – nevezi ki a jegyzőt.

A megyei jogú városok a megyeszékhelyek és azok az ötvenezernél nagyobb lakosságú városok, amelyeket az Országgyűlés a képviselő-testület kérelmére ilyennek nyilvánított. A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény alapján a megyei jogú várossá nyilvánítást kérhette minden olyan város, amelynek lakossága meghaladta az 50 000 főt. 2006. július 11. óta Magyarországon 23 megyei jogú város van, a 18 megyeszékhely mellett további öt város: Dunaújváros, Érd, Hódmezővásárhely, Nagykánizsa és Sopron. Budapest Pest megye székhelye, egyben az ország fővárosa, nem tartozik a megyei jogú városok közé.

Jelen ellenőrzés 66 önkormányzatot, továbbá 66, az önkormányzatok gazdálkodási feladatait ellátó hivatalt érintett. Az ellenőrzés az elnök/polgármester és a jegyző felelősségi körébe tartozó szabályozási környezetre,

a főbb integritási kontrollok kiépítettségére terjed ki. Nem terjed ki az önkormányzat által alapított intézményekre, gazdasági társaságokra, alapítványokra, valamint az önkormányzati társulásokra.

AZ ELLENŐRZÉS HÁTTERE, INDOKOLTSÁGA

Az Alaptörvény alapértékeit, elveket fogalmaz meg, amely szerint a közpénzekkel gazdálkodó minden szervezet köteles a nyilvánosság előtt elszámolni a közpénzekre vonatkozó gazdálkodásával. A közpénzeket és a nemzeti vagyont az átláthatóság és a közélet tisztaságának elve szerint kell kezelni.

Az ÁSZ³ 2016-2018. évben végzett integritásfelméréseinek eredményei azt mutatták, hogy a helyi önkormányzatok a közsféra szereplői körében a kockázatosabb csoportba tartoznak. A kisebb népességszámú települések önkormányzatai különösen veszélyeztetettek, mert kontrollkörnyezetük, integritási infrastruktúrájuk – a felmérés eredményei alapján – kevésbé kiépített.

Az ÁSZ célja, hogy új ellenőrzési megközelítést alkalmazva támogassa a közpénzügyi helyzet javítását; a monitoring típusú ellenőrzéssel helyzetképet adjon az önkormányzati alrendszer egészében az integritási szemlélet érvényesítéséről, rávilágítson az integritási kontrollok kiépítettségére, illetve további fejlesztésére. Napjainkban mindez kiemelt fontosságúvá vált. Az önkormányzatoknak fel kell készülnie arra, hogy a koronavírus okozta társadalmi és gazdasági válság növelni fogja a korrupciós nyomást, amelyre felmérésünk és ellenőrzéseink alapján az önkormányzatok nincsenek megfelelően felkészülve. Az ÁSZ ebben a helyzetben is alapvető kötelességének tartja, hogy a közpénzek őre legyen, és ellenőrzéseit az önkormányzatok körében is folytassa.

Az ÁSZ ellenőrzése hozzájárul, hogy a helyi önkormányzatok integritási kontrolljainak kiépítettsége javuljon, ezáltal az önkormányzatok integritási veszélyeztetettsége csökkenjen. A járvány következtében kialakult helyzet megnövekedett feladatok elé állítja az önkormányzatokat, melyek megoldása kellő szakmai körültekintést is igényel. Szükséges minél hamarább kialakítani az új feladatok ellátásának elszámoltatható rendjét, az erőforrások átlátható, a visszaéléseket, a csalás lehetőségét minimálisra szorító belső szabályozását. Fontos, hogy az önkormányzatok tisztában legyenek az integritás kockázatokkal, azokat ismételten mérjék fel, és alakítsanak ki átlátható, jól szabályozott rendszereket, döntési mechanizmusokat.

Az ellenőrzés rámutat a helyi önkormányzatok gazdálkodási tevékenységével kapcsolatos integritási jó gyakorlatokra is, továbbá felhívja a figyelmet a jogszabályi követelmények teljesítéséhez szükséges lépésekre is.

A JELENTÉS LÉNYEGES KÉRDÉSKÖREI

---

1. – *Megteremtette-e az önkormányzat elnöke/polgármestere és jegyzője a csalásmentes integritást biztosító alapvető feltételeket?*

---

2. – *Kialakította-e a hivatal jegyzője a beszámoló szabályszerű elkészítését, valamint a csalásmentes integritást biztosító alapvető feltételeket?*

---

3. – *Éltek-e a lehetőséggel, hogy csökkentsék a rendszerszintű kockázatokat?*

---

4. – *Milyen kockázatot hordoz az ellenőrzött szervezet fennálló integritása?*

AZ ELLENŐRZÉS HATÓKÖRE ÉS MÓDSZEREI

Az ellenőrzés típusa

| Megfelelőségi ellenőrzés.

Az ellenőrzött időszak

| Az ellenőrzött időszak a 2020. év.

Az ellenőrzés tárgya

| A szervezeti keretekkel, a működéssel és gazdálkodással kapcsolatos szabályzatok, szabályozások, valamint a szervezeti elvekkel, értékekkel összefüggő integritás kontrollok kiépítettsége.

Az ellenőrzött szervezet

| A fővárosi és a kerületi, megyei jogú városi, megyei önkormányzatok és a gazdálkodási feladataikat ellátó hivatalok, a II. sz. melléklet szerint

Az ellenőrzés jogalapja

| Az ellenőrzés jogalapját az ÁSZ tv⁴. 1. § (3) bekezdése képezte.

Az ellenőrzés módszerei

Az ellenőrzést az ellenőrzési program szempontjai, az ellenőrzött időszakban hatályos jogszabályok, a jelen ellenőrzésre irányadó ÁSZ módszertan figyelembevételével végezte az ÁSZ.

Az ellenőrzés ideje alatt az ellenőrzött szervezettel történő kapcsolat-tartást az ÁSZ az ÁSZ SZMSZ⁵-ének vonatkozó előírásai alapján biztosította.

Az ellenőrzési kérdések megválaszolásához szükséges bizonyítékok megszerzése a következő ellenőrzési eljárások alkalmazásával történt: megfigyelés, összehasonlítás, elemző eljárás. Az ellenőrzési bizonyítékként felhasználható adatforrások közé tartoztak az ellenőrzési programban felsorolt adatforrások, továbbá minden – az ellenőrzés folyamán – feltárt, az ellenőrzés szempontjából információkat tartalmazó dokumentum.

Az ellenőrzést a kérdésekre adott válaszok kiértékelésével, valamint a megjelölt adatforrások, továbbá az adott időszakban hatályos jogszabályok, valamint az ÁSZ honlapján közzétett helyénvalósági kritériumok figyelembe vételével folytatta le az ÁSZ.

A jogszabályok által kötelezően elő nem írt, helyénvalósági kritériumokra vonatkozó követelményeket az ÁSZ nemzetközi sztenderdekben, hazai iránymutatásokban, módszertani útmutatókban szereplő „jó gyakorlatok” beazonosításával, integritási felmérésével, öntesztekkel alapozta meg. Az erre vonatkozó értékelések a jelentésben *dőlt* betűvel szerepelnek.

A szabályszerűségi és a helyénvalósági kritériumok viszonyát a jogszabályi előírások elsődlegessége határozza meg. A helyénvalósági kritériumok a jogszabályi előírások betartása esetén a szabályszerűségi kritériumok hatását erősítik, ellenkező esetben nem érvényesülnek.

A monitoring típusú ellenőrzés a helyi önkormányzatok integritás alapú működésének lényeges területeire fókuszált, és a lényeges dokumentumok kritikus területeinek ellenőrzésével lehetőséget biztosított a helyi önkormányzatok integritásának értékelésére. A monitoring típusú ellenőrzés emellett már az ellenőrzés folyamatában az ÁSZ figyelemfelhívásán keresztül önmaga általi előrelépési lehetőséget biztosított az integritási kockázatok csökkentésére.

A közpénzügyek átláthatóságának, rendezettségének megteremtése, a közpénzügyi helyzet mielőbbi javulása érdekében az ÁSZ három szintű tanácsadással segítette az ellenőrzött szervezeteket a csalásmentes integritást biztosító alapvető feltételek megteremtésében.

Az ellenőrzés indítását megelőzően felhívta valamennyi önkormányzat és hivatal vezetőjének figyelmét az integritás szempontjából lényeges dokumentumokra, azok ellenőrzésére.

Az ellenőrzés során a beszámoló szabályszerű elkészítését biztosító kontrollkörnyezet kialakítása, valamint a csalásmentes integritási környezet megteremtése szempontjából lényeges dokumentumok rendelkezésre állásának, továbbá azok tartalmának integritás szempontjából fontos területei értékelésére került sor. A monitoring típusú ellenőrzés már az ellenőrzés időszakában visszajelzést adott azon dokumentumokról, amelyeknek javítása még hozzájárul a 2020. évi beszámoló megalapozottságának javításához. A további dokumentumok értékelésének alapján a 2021. évre tehetőek meg a szervezet jogszabályoknak megfelelő, integritás alapú működését segítő intézkedések.

Az integritás szempontjából lényeges vezetési, pénzügyi és gazdálkodási területek értékelésének eredménye, valamint az adatszolgáltatás és a figyelemfelhívásokra történt intézkedések kockázati értékelésének figyelembevételével került sor az önkormányzatok és a hivatalok integritási színvonalának együttes osztályozására. Ennek módját a III. és IV. sz. mellékletben foglalt értékelési keretrendszer tartalmazza.

ÉRTÉKELÉSEK

1. Megteremtette-e az önkormányzat elnöke/polgármestere és jegyzője a csalásmentes integritást biztosító alapvető feltételeket?

Összegző értékelés **17 önkormányzat elnöke/polgármestere és jegyzője kialakította a csalásmentes integritást biztosító alapvető feltételeket.**

1.1. számú értékelés **45 önkormányzat elnöke/polgármestere biztosította a szervezeti integritás, működés és vezetés alapvető szabályozási feltételeit.**

45 képviselő-testület/közgyűlés Szervezeti és Működési Szabályzatról szóló rendelete nem hordozott integritási kockázatot.

A szervezeti és működési szabályzat határozza meg az adott szervezet működésének részletes szabályait, és felelősségi viszonyait, ezáltal valósul meg a szervezet belső kontrollrendszerének szabályszerű kialakítása és működtetése. A szabályzat biztosítja továbbá az átlátható és elszámoltatható működés alapfeltételeit, a felelősségi és feladat-ellátási viszonyokat. A szervezeti és működési szabályzattal rendelkező szervezet a korrupciós kockázatokat rendszerszinten képes kezelni.

A képviselő-testületi/közgyűlési szervezeti és működési szabályzattal rendelkező 8 önkormányzat vezetője a jogszabályi előírásokon túl további erőfeszítéseket is tett az integritás erősítése érdekében, mivel kialakította az integritás lágy kontrolljait, vagyis felismerte a jogszabályokban előírt, kötelező kontrollokon túl, további integritási kontrollok megerősítésének indokoltságát, amely hozzájárul a szervezet korrupcióval szembeni védettségének javításához.

A képviselő-testületi/közgyűlési szervezeti és működési szabályzattal nem rendelkező 6 önkormányzat vezetője szintén épített ki a korrupció ellen ható lágy kontrollokat, amelyek érdemi szerepüket a jogszabályi előírásoknak megfelelő szabályozási keretek kialakítását követően tudják betölteni.

1.2. számú értékelés **32 önkormányzat elnöke/polgármestere és jegyzője biztosította a pénzgazdálkodáshoz kapcsolódó alapvető szabályozási feltételeket.**

39 önkormányzat elnöke/polgármestere és jegyzője rendelkezett a számviteli szabályozás pénzgazdálkodás területét érintő alapvető dokumentumairól.

A számviteli alapidokumentumok megléte a szabályszerű könyvvezetés és elszámolás alapvető feltétele. A számviteli politika, valamint a számlarend kialakítása biztosítja a számviteli beszámoló szabályszerű elkészítését, amely hozzájárul a korrupcióval szembeni védettség erősítéséhez.

48 önkormányzat jegyzője rendelkezett a gazdálkodási kontrolltevékenységek lényeges dokumentumairól.

A gazdálkodási szabályzat, illetve a gazdálkodási jogkörgyakorlásra jogosult személyekről és aláírás mintájukról vezetett naprakész nyilvántartás elkészítése és vezetése által biztosítható a központi költségvetésből kapott támogatások átlátható és elszámoltatható igénybevétele és felhasználása. A szabályzatok megléte alkalmas a szervezet korrupcióval szembeni védtetésének növelésére.

1.3. számú értékelés

35 önkormányzat jegyzője biztosította a vagyongazdálkodáshoz kapcsolódó alapvető szabályozási feltételeket.

55 önkormányzat jegyzője rendelkezett az eszközök és a források leltárkészítési és leltározási szabályzatáról, 55 önkormányzat jegyzője az eszközök és a források értékelési szabályzatáról, valamint 44 önkormányzat jegyzője a beszerzések lebonyolításával kapcsolatos eljárásrendről.

A szabályzatok alapozzák meg a vagyon védelmét szolgáló, egységes elvek mentén történő értékelést és számbavételt, biztosítva az éves beszámolók valóságát. Az elszámolások szabályozatlansága a korrupciós kockázatot jelent. Az eszközök és a források leltárkészítési és leltározási szabályzatban foglalt alkalmazásával biztosítható a tulajdon védelme, továbbá, hogy a könyvviteli mérleg a tényleges helyzetnek megfelelő valós képet mutassa a vagyoni, pénzügyi helyzetről.

Az eszközök és a források értékelési szabályzatának célja az eszközök és források értékelésére vonatkozó számviteli döntések, értékelési módok, eljárások összefoglalása. Meghatározza a számviteli politika keretében hozott döntések gyakorlati végrehajtását, amely kihatással van a vagyon szabályszerű megőrzésére, gyarapítására.

A beszerzések lebonyolításával kapcsolatos eljárásrend által biztosítható az önkormányzat tevékenységének átláthatósága, a közbeszerzési értékhatár alatti beszerzések transzparenciája.

2. Kialakította-e a hivatal jegyzője a beszámoló szabályszerű elkészítését, valamint a csalásmentes integritást biztosító alapvető feltételeket?

Összegző értékelés

26 hivatal jegyzője kialakította a beszámoló szabályszerű elkészítését, valamint a csalásmentes integritást biztosító alapvető feltételeket.

2.1. számú értékelés

33 hivatal jegyzője biztosította a szervezeti integritás, működés és vezetés alapvető szabályozási feltételeit.

54 hivatal rendelkezett Szervezeti és Működési Szabályzattal.

A szervezeti és működési szabályzat határozza meg a hivatal működésének alapvető kereteit, és felelősségi viszonyait, ezáltal valósul meg a hivatal belső kontrollrendszerének szabályszerű kialakítása és működtetése. A szabályzat biztosítja továbbá az átlátható és elszámoltatható működés alapfeltételeit, a felelősségi és feladat-ellátási viszonyokat. A szervezeti és

működési szabályzattal rendelkező szervezet a korrupciós kockázatokat rendszerszinten képes kezelni.

56 hivatal jegyzője rendelkezett a vagyonyilatkozat átadására, nyilvántartására, a vagyonyilatkozatban foglalt személyes adatok védelmére vonatkozó további szabályokról. A vagyonyilatkozatban foglalt személyes adatok védelmére vonatkozó további szabályok megállapítása hozzájárul a közélet tisztaságának biztosításához és a korrupció megelőzéséhez.

57 hivatal jegyzője elkészítette vezetői nyilatkozatát a belső kontrollrendszer minőségéről a 2019. évre vonatkozóan. A nyilatkozatban történik meg a belső kontrollrendszer minőségének éves értékelése, amely alapján megismerhető az integritás alapú működéshez szükséges szabályozottság aktuális állapota és a lehetséges integritási kockázatok. A dokumentum tartalmának ismeretében lehetőség nyílik a kockázatok csökkentésére teendő intézkedések kidolgozására, a korrupcióelleni védelem erősítésére.

61 hivatal jegyzője elkészítette a szervezeti integritást sértő események kezelésének eljárásrendjét.

58 hivatal jegyzője rendelkezett az integrált kockázatkezelés eljárásrendjéről.

A kialakított szabályzatok csökkentik a korrupciós kockázatokat, ezáltal növelve a hivatal szervezetén belüli és kifelé irányuló tevékenységének átláthatóságát, a korrupció elleni védettségre irányuló szabályozás biztosítását.

A szervezeti integritás, működés és vezetés alapvető dokumentumaival rendelkező hivatalok közül 29 hivatal jegyzője a jogszabályi előírásokon túl további erőfeszítéseket is tett az integritás erősítése érdekében, mivel kialakította az integritás lágy kontrolljait, vagyis felismerte a jogszabályokban előírt, kötelező kontrollokon túl, további szabályozók indokoltságát, amely hozzájárul a szervezet korrupcióval szembeni védettségének javításához.

A szervezeti integritás, működés és vezetés alapvető dokumentumainak teljes körével nem rendelkező hivatalok közül 5 hivatal jegyzője szintén épített ki a korrupció ellen ható lágy kontrollokat, amelyek érdemi szerepüket a jogszabályi előírásoknak megfelelő szabályozási keretek kialakítását követően tudják betölteni.

2.2. számú értékelés

57 hivatal jegyzője biztosította a pénzgazdálkodáshoz kapcsolódó alapvető szabályozási feltételeket.

57 hivatal jegyzője rendelkezett a számviteli szabályozás pénzgazdálkodás területét érintő alapvető dokumentumairól.

A számviteli alapidokumentumok megléte a szabályszerű könyvvezetés és elszámolás alapvető feltétele. A számviteli politika, a pénzkezelési szabályzat, valamint a számlarend kialakítása biztosítja a számviteli beszámoló szabályszerű elkészítését, amely hozzájárul a korrupcióval szembeni védettség erősítéséhez.

58 hivatal jegyzője rendelkezett a gazdálkodási kontrolltevékenységek lényeges dokumentumairól.

A gazdálkodási szabályzat, illetve a gazdálkodási jogkörgyakorlásra jogosult személyekről és aláírás mintájukról vezetett naprakész nyilvántartás

elkészítése és vezetése által biztosítható a központi költségvetésből kapott támogatások átlátható és elszámoltatható igénybevétele és felhasználása. A szabályzatok megléte alkalmas a szervezet korrupcióval szembeni védettségének növelésére.

2.3. számú értékelés

52 hivatal jegyzője biztosította a vagyongazdálkodáshoz kapcsolódó alapvető szabályozási feltételeket.

64 hivatal jegyzője rendelkezett az eszközök és a források leltárkészítési és leltározási szabályzatáról, 63 hivatal jegyzője az eszközök és a források értékelési szabályzatáról, illetve 63 hivatal jegyzője a beszerzések lebonyolításával kapcsolatos eljárásrendről.

A szabályzatok alapozzák meg a vagyon védelmét szolgáló, egységes elvek mentén történő értékelést és számbavételt, biztosítva az éves beszámolók valóságát. Az elszámolások szabályozatlansága a korrupciós kockázatot jelent. Az eszközök és a források leltárkészítési és leltározási szabályzatban foglaltak alkalmazásával biztosítható a tulajdon védelme, továbbá, hogy a könyvviteli mérleg a tényleges helyzetnek megfelelő valós képet mutassa a vagyoni, pénzügyi helyzetről.

Az eszközök és a források értékelési szabályzatának célja az eszközök és források értékelésére vonatkozó számviteli döntések, értékelési módok, eljárások összefoglalása. Meghatározza a számviteli politika keretében hozott döntések gyakorlati végrehajtását, amely kihatással van a vagyon szabályszerű megőrzésére, gyarapítására.

A beszerzések lebonyolításával kapcsolatos eljárásrend által biztosítható az önkormányzat tevékenységének átláthatósága, a közbeszerzési értékhatár alatti beszerzések transzparenciája.

3. Éltek-e a lehetőséggel, hogy csökkentsék a rendszerszintű kockázatokat?

Összegző értékelés

Az ÁSZ által tett figyelemfelhívásokra 17 elnök/polgármester és 35 jegyző intézkedett és járult hozzá az ellenőrzés által feltárt hibák, hiányosságok felszámolásához.

Az ellenőrzöttek gazdasági súlyára, fontosságára tekintettel az ÁSZ ellenőrzés két alkalommal biztosított lehetőséget a feltárt hiányosságokra történő intézkedésre.

Az ellenőrzött szervezetek vezetőinek megküldött figyelemfelhívásokban az önkormányzat/hivatal szabályozottságával kapcsolatban megállapításokat fogalmazott meg az ÁSZ. Az ellenőrzöttek javítási lehetőséget kaptak, amelynek keretében már az ellenőrzés időszakában javított dokumentumokat küldött meg az elnök/polgármester, valamint a jegyző.

Figyelemmel az ÁSZ ellenőrzés hasznosítására mindezek vonatkozásában a következő dokumentumok esetében történt intézkedés, ezáltal a 2020. év tekintetében elkészített dokumentumok rendelkezésre állásával az integritás területe további garanciális elemmel bővült, hozzájárulva továbbá a 2020. évi beszámoló megalapozottságának javulásához.

A fennálló hiányosságok kijavítására tett intézkedéseket 12 elnök/polgármester és 13 jegyző dokumentummal támasztotta alá.

1. táblázat A figyelemfelhívásokra érkezett válaszok értékelése

Érintett szervezet / hiányzó szabályozás	Figyelemfelhívás (db)	Dokumentumokkal javított
Önkormányzat / SZMSZ	21	12
Hivatal / számviteli politika (vagy tartalmi kérdése)	4	2
Hivatal / leltározási szabályzat tartalmi kérdése	1	1
Hivatal / értékelési szabályzat	1	1
Hivatal / számlarend (vagy tartalmi kérdése)	2	1
Hivatal / szervezeti integritást sértő események kezelésének eljárásrendje	6	3
Hivatal / vagyonyllatkozat átadására, nyilvántartására vonatkozó szabályozás	3	3
Hivatal / beszerzési szabályzat	7	5

Forrás: ÁSZ rendelkezésére bocsátott dokumentumok

Az ellenőrzés második ütemében a csalásmentes integritási környezet megteremtése szempontjából további lényeges területeket értékeltünk. 61 figyelemfelhívás kiküldésére került sor, amelyből 18 az elnököknek/polgármestereknek, 43 pedig a jegyzőknek tartalmazott – az önkormányzatokat és a hivatalokat érintően fennálló szabálytalanságokról figyelemfelhívást, amelyben foglaltakra további intézkedésekkel vállalhatták szervezetük integritásának javítását. A jelzett hiányosságokra – az alábbiak szerint – a vezetők intézkedési terveket fogalmaztak meg, így a 2021. év tekintetében az önkormányzatok integritási veszélyeztetettsége tovább csökkenhet.

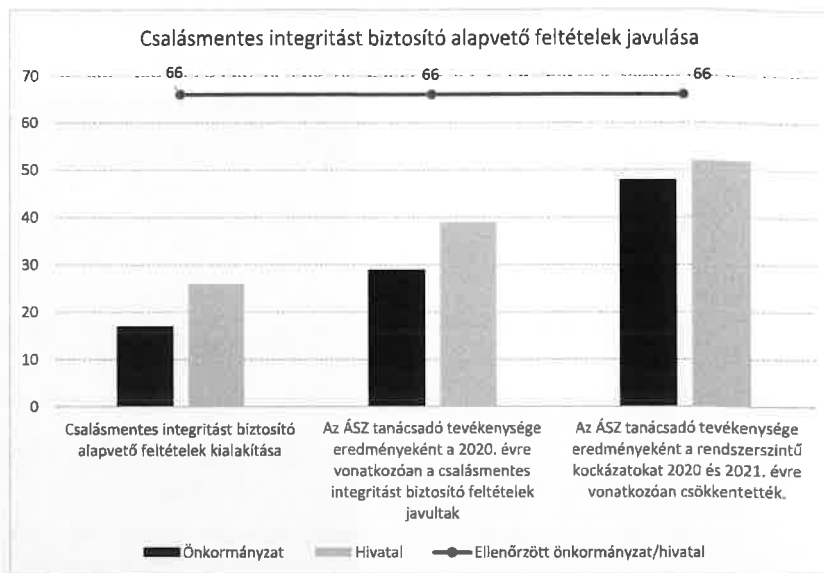
2. táblázat A 2. ütemben megküldött figyelemfelhívásokra érkezett válaszok értékelése

Érintett vezető	Figyelemfelhívás (db)	Intézkedésekkel javított
Elnök/polgármester	18	7
Jegyző	43	30

Forrás: ÁSZ rendelkezésére bocsátott dokumentumok

7 elnök/polgármester intézkedett az önkormányzatok vonatkozásában fennálló szabálytalanság megszüntetéséről. 30 jegyző intézkedett az önkormányzat, illetve a hivatalok vonatkozásában. Ezekkel a felelős intézkedésekkel már a 2021. évre hozzájárulnak a csalásmentes integritást biztosító feltételek további garanciális elemeinek kialakításához (1. ábra).

1. ábra

Mind a 2020. évben megtett, mind a 2021. évben előkészített intézkedések csökkentik az integritási kockázatokat, azonban továbbra is folytatniuk kell a csalásmentes integritás erősítése érdekében meghozott intézkedéseket, amelyek fenntartása a felelős vezetői magatartás része.

4. Milyen kockázatot hordoz az ellenőrzött szervezet fennálló integritása?

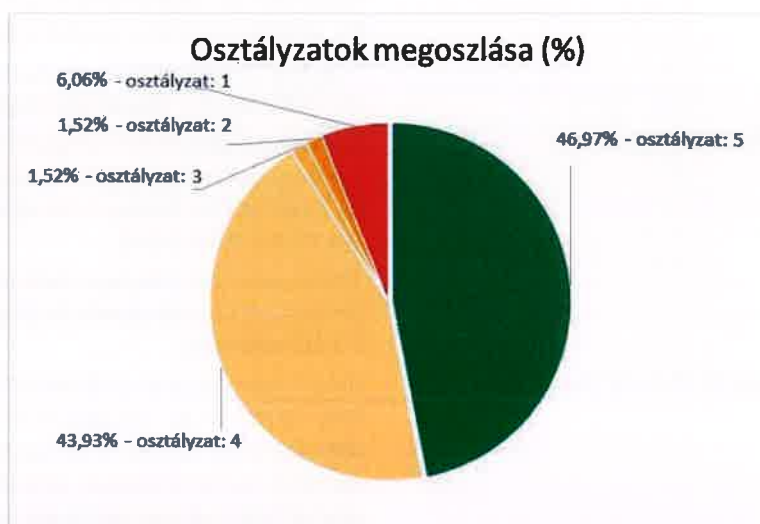
Összegző értékelés

Az ÁSZ tanácsadó tevékenységének eredményeként intézkedő szervezetek csökkentették a korrupciós kockázataikat. 4 ellenőrzöttnél további ellenőrzés indokolt az integritási kockázatok csökkentésének érvényesülése érdekében.

Az ellenőrzés során feltárt dokumentumhiány, vagy nem megfelelő dokumentum a jogszabályokban előírtak szerinti szabályozó szerepét nem tudja betölteni, ezért az ellenőrzés során az önkormányzatok elnökei/polgármesterei és a hivatalok jegyzői, mint az ellenőrzött szervezet felelős vezetői lehetőséget kaptak a feltárt hiányosságok kijavítása iránti intézkedésre. A 2020. évben ennek eredményeként 25 ellenőrzöttnél javultak az integritás alapvető feltételei. Az ellenőrzés második ütemében feltárt hiányosságok megszüntetésére eddig 7 elnök/polgármester, és 30 jegyző intézkedett. A hiányosságok megszüntetése iránt eddig nem intézkedő ellenőrzötteknek is lehetősége van 2021-ben a felelős vezetői magatartáskörében a szükséges intézkedéseket megtenni és ezzel a korrupciós kockázatokat csökkenteni.

A fővárosi és a kerületi, megyei jogú városi, megyei önkormányzatok és hivatalaik integritásának értékelése

Osztályzat	Db	Megoszlás
5	31	46,97%
4	29	43,93%
3	1	1,52%
2	1	1,52%
1	4	6,06%
Átlag: 4,2	-	-

A II sz. melléklet tartalmazza az egyes önkormányzat és hivatala együttes osztályozását.

A fővárosi és a kerületi, megyei jogú városi, megyei önkormányzatok közel fele kialakította az integritás alapú működés alapvető feltételeit, másik fele pedig további intézkedésekkel csökkentheti a korrupciós veszélyeztetettséget.

4 önkormányzatnál az ellenőrzés értékelése alapján olyan súlyú integritási hiányosságok állnak fenn, amely jelentősen fokozza a korrupciós kockázatát. Ennek csökkentése érdekében az ÁSZ további ellenőrzéseket tervez mind a 4 önkormányzat tekintetében.

MELLÉKLETEK

I. SZ. MELLÉKLET: FOGALOMTÁR

ÁSZ Integritás Projekt	<p>Az ÁSZ 2009-ben indította el a „Korrupciós kockázatok feltérképezése – Integritás alapú közigazgatási kultúra terjesztése” című, európai uniós forrásból megvalósított kiemelt projektjét (Integritás Projekt). Az Integritás Projekt célja, hogy felmérje a közszféra intézményei korrupciós kockázatoknak való kitétséget, illetőleg az azok mérséklésére hivatott kontrollok szintjét. Az ÁSZ a projekt révén az integritás szemlélet minél szélesebb körrel történő megismertetését, gyakorlatba ültetését kívánja elérni. Az integritás követelményeinek megfelelő szervezeti működést előnyben részesítő közigazgatási kultúra elterjesztését és a korrupció elleni fellépést az ÁSZ önmagára nézve is stratégiai jelentőségű célként fogalmazta meg. A projekt a felmérésben résztvevő intézmények számára helyzetükről egyfajta „tükörképet” mutat be, ami alapot teremt a jövőbeni pozitív irányú elmozduláshoz.</p> <p>(Forrás: a http://integritas.asz.hu honlapon közzétett, a 2013. évi Integritás felmérés eredményeiről készült összefoglaló tanulmány)</p>
helyi önkormányzat	<p>Magyarországon a helyi közügyek intézése és a helyi közhatalom gyakorlása érdekében helyi önkormányzatok működnek. A helyi önkormányzatokra vonatkozó szabályokat sarkalatos törvény határozza meg (Forrás: Magyarország Alaptörvénye 31. cikk (1) és (3) bekezdés).</p> <p>A helyi önkormányzás joga a települések (települési önkormányzatok) és a megyék (területi önkormányzatok) választópolgárainak közösségét illeti meg. (Forrás: Möt. 3. § (1) bekezdés).</p>
integrált kockázatkezelési rendszer	<p>Olyan folyamatalapú kockázatkezelési rendszer, amely a szervezet minden tevékenységére kiterjed, egységes módszertan és eljárások alkalmazásával, a szervezet célkitűzéseinek és értékeinek figyelembevételével biztosítja a szervezet kockázatainak teljes körű azonosítását, azok meghatározott kritériumok szerinti értékelését, valamint a kockázatok kezelésére vonatkozó intézkedési terv elkészítését és az abban foglaltak nyomán követését (Forrás: Bkr.⁶ 2. § m) pontja)</p>
kontrollkörnyezet	<p>A költségvetési szerv vezetője köteles olyan kontrollkörnyezetet kialakítani, amelyben</p> <ol style="list-style-type: none"> világos a szervezeti struktúra, a folyamatok átláthatóak, egyértelműek a felelősségi, hatásköri viszonyok és feladatok, meghatározottak, ismertek és elfogadottak az etikai elvárások a szervezet minden szintjén, átlátható a humánerőforrás-kezelés, biztosított a szervezeti célok és értékek irányában való elkötelezettség fejlesztése és elősegítése. (Forrás: Bkr. 6. § (1) bekezdés)
kontrolltevékenységek	<p>A költségvetési szerv vezetője által a szervezeten belül kialakított kontrolltevékenységek, melyek biztosítják a kockázatok kezelését, hozzájárulnak a szervezet céljainak eléréséhez, és erősítik a szervezet integritását.</p> <p>(Forrás: Bkr. 8. § (1) bekezdés)</p>
költségvetési szerv vezetője	<p>A helyi önkormányzat esetében a jegyző, főjegyző. (Bkr. 2. § nb) pontja); a helyi önkormányzati költségvetési szerv esetén annak vezetője (Bkr. 2. § nd) pontja).</p>
közérdekű bejelentés	<p>A közérdekű bejelentés olyan körülményre hívja fel a figyelmet, amelynek orvoslása vagy megszüntetése a közösség vagy az egész társadalom érdekét szolgálja. A közérdekű bejelentés javaslatot is tartalmazhat. (Forrás: a panaszokról és a közérdekű bejelentésekről szóló 2013. évi CLXV. törvény 1. § (3) bekezdés)</p>

hivatal	<p>A helyi önkormányzat képviselő-testülete az önkormányzat működésével, valamint a polgármester vagy a jegyző feladat- és hatáskörébe tartozó ügyek döntésre való előkészítésével és végrehajtásával kapcsolatos feladatok ellátására polgármesteri hivaltalt vagy közös önkormányzati hivaltalt hoz létre (Forrás: Mötv. 84. § (1) bekezdés).</p> <p>Az önkormányzati hivatal: a polgármesteri hivatal, a főpolgármesteri hivatal, a megyei önkormányzati hivatal és a közös önkormányzati hivatal (Forrás: Áht.⁷ 1. § 18. pont).</p>
panasz	<p>A panasz olyan kérelem, amely egyéni jog- vagy érdeksérelem megszüntetésére irányul, és elintézése nem tartozik más - így különösen bírósági, közigazgatási - eljárás hatálya alá. A panasz javaslatot is tartalmazhat. (Forrás: a panaszokról és a közérdekű bejelentésekről szóló 2013. évi CLXV. törvény 1. § (2) bekezdés)</p>
szervezeti integritást sértő esemény	<p>Minden olyan esemény, amely a szervezetre vonatkozó szabályoktól, valamint a jogszabályi keretek között a költségvetési szerv vezetője és az irányító szerv által meghatározott szervezeti célkitűzéseknek, értékeknek és elveknek megfelelő működéstől eltér. (Forrás: Bkr. 2. §. u) pont)</p>

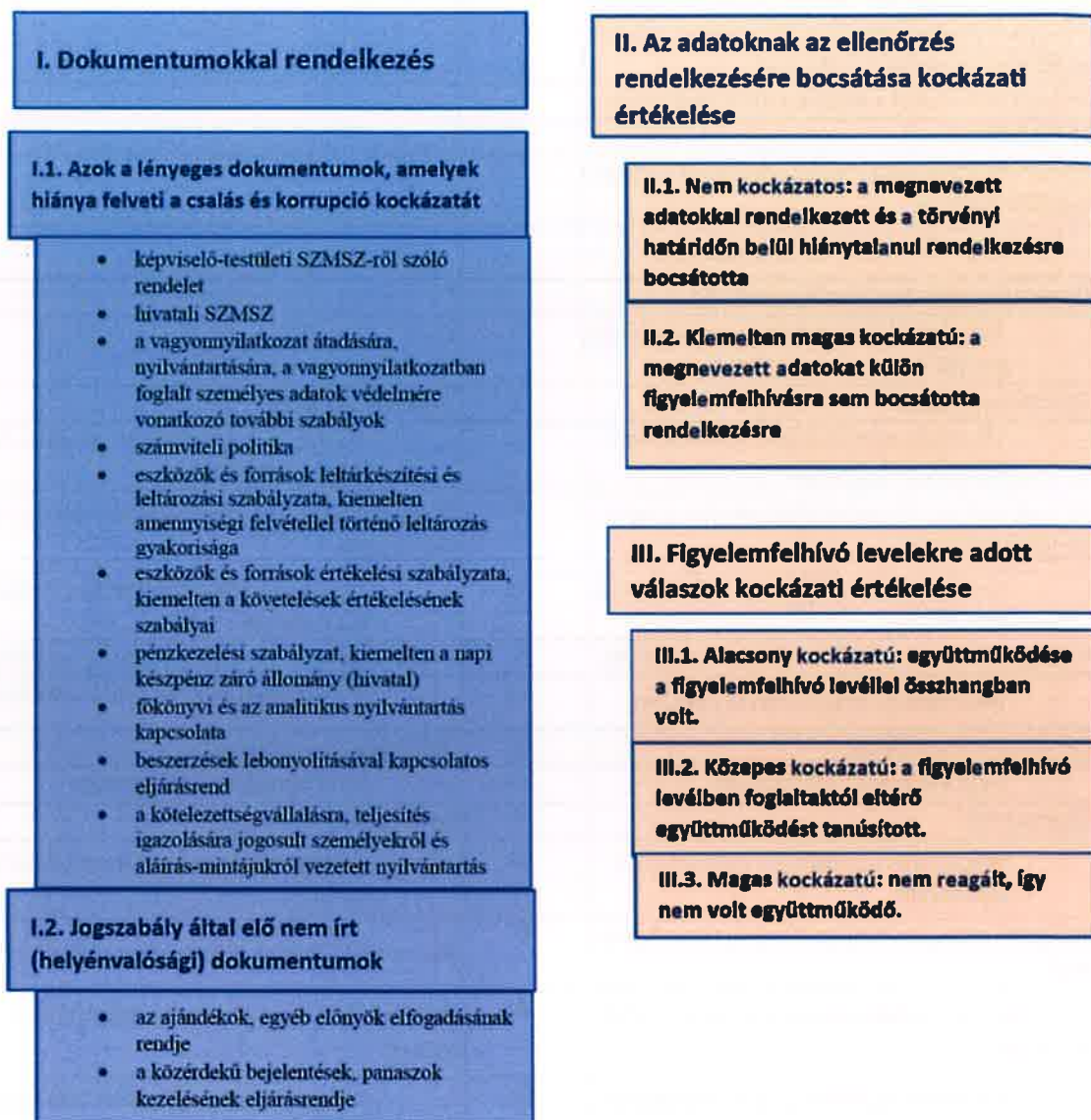
■ II. SZ. MELLÉKLET: AZ ELLENŐRZÖTT SZERVEZETEK FELSOROLÁSA ÉS ÉRTÉKELÉSE

Sor-szám	Önkormányzat	Önkormányzati Hivatal	Önkormányzat és hivatala osztályzat
1	BÁCS-KISKUN MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT	BÁCS-KISKUN MEGYEI ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL	4
2	BARANYA MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT	BARANYA MEGYEI ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL	5
3	BÉKÉS MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT	BÉKÉS MEGYEI ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL	5
4	BÉKÉSCSABA MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	BÉKÉSCSABA MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALA	4
5	BELVÁROS-LIPÓTVÁROS BUDAPEST FŐVÁROS V. KER. ÖNKORMÁNYZATA	BUDAPEST FŐVÁROS V. KERÜLET BELVÁROS-LIPÓTVÁROSI POLGÁRMESTERI HIVATAL	4
6	BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT	BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYEI ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL	4
7	BUDAFOK-TÉTÉNY BUDAPEST XXII. KERÜLETI ÖNKORMÁNYZATA	BUDAFOK-TÉTÉNY BUDAPEST XXII. KERÜLETI POLGÁRMESTERI HIVATAL	5
8	BUDAPEST FŐVÁROS II. KERÜLETI ÖNKORMÁNYZAT	BUDAPEST II. KERÜLETI POLGÁRMESTERI HIVATAL	4
9	BUDAPEST FŐVÁROS III. KERÜLET, ÓBUDA-BÉKÁSMEGYER ÖNKORMÁNYZAT	BUDAPEST FŐVÁROS III. KERÜLET ÓBUDA-BÉKÁSMEGYERI POLGÁRMESTERI HIVATAL	5
10	BUDAPEST FŐVÁROS IV. KERÜLET ÚJPEST ÖNKORMÁNYZATA	BUDAPEST FŐVÁROS IV. KERÜLET ÚJPEST ÖNKORMÁNYZAT POLGÁRMESTERI HIVATALA	4
11	BUDAPEST FŐVÁROS IX. KERÜLET JÓZSEFVÁROSI ÖNKORMÁNYZATA	BUDAPEST FŐVÁROS IX. KERÜLET FERENCVÁROSI POLGÁRMESTERI HIVATAL	4
12	BUDAPEST FŐVÁROS ÖNKORMÁNYZATA	BUDAPEST FŐVÁROS FŐPOLGÁRMESTERI HIVATAL	5
13	BUDAPEST FŐVÁROS VI. KERÜLET TERÉZVÁROS ÖNKORMÁNYZATA	BUDAPEST FŐVÁROS VI. KERÜLET TERÉZVÁROSI POLGÁRMESTERI HIVATAL	5
14	BUDAPEST FŐVÁROS VII. KER. ERZSÉBTVÁROS ÖNKORMÁNYZATA	BUDAPEST FŐVÁROS VII. KERÜLET ERZSÉBTVÁROSI POLGÁRMESTERI HIVATAL	4
15	BUDAPEST FŐVÁROS VIII. KERÜLETI JÓZSEFVÁROSI ÖNKORMÁNYZAT	BUDAPEST FŐVÁROS VIII. KERÜLET JÓZSEFVÁROSI POLGÁRMESTERI HIVATAL	4
16	BUDAPEST FŐVÁROS X. KERÜLET KÖBÁNYAI ÖNKORMÁNYZAT	BUDAPEST FŐVÁROS X. KERÜLET KÖBÁNYAI POLGÁRMESTERI HIVATAL	4
17	BUDAPEST FŐVÁROS XI. KERÜLET ÚJBUDA ÖNKORMÁNYZATA	BUDAPEST FŐVÁROS XI. KERÜLET ÚJBUDAI POLGÁRMESTERI HIVATAL	5
18	BUDAPEST FŐVÁROS XII. KERÜLET HEGYVIDÉKI ÖNKORMÁNYZAT	BUDAPEST FŐVÁROS XII. KERÜLET HEGYVIDÉKI POLGÁRMESTERI HIVATAL	4
19	BUDAPEST FŐVÁROS XIII. KERÜLETI ÖNKORMÁNYZAT	BUDAPEST FŐVÁROS XIII. KERÜLETI POLGÁRMESTERI HIVATAL	5
20	BUDAPEST FŐVÁROS XIV. KERÜLET ZUGLÓ ÖNKORMÁNYZATA	BUDAPEST FŐVÁROS XIV. KERÜLET ZUGLÓI POLGÁRMESTERI HIVATAL	5
21	BUDAPEST FŐVÁROS XIX. KERÜLET KISPEST ÖNKORMÁNYZATA	BUDAPEST FŐVÁROS XIX. KERÜLET KISPESTI POLGÁRMESTERI HIVATAL	4
22	BUDAPEST FŐVÁROS XV. KERÜLET RÁKOSPALOTA, PESTÚJHELY, ÚJPALOTA ÖNKORMÁNYZATA	BUDAPEST FŐVÁROS XV. KERÜLET RÁKOSPALOTA, PESTÚJHELY, ÚJPALOTAI POLGÁRMESTERI HIVATAL	4
23	BUDAPEST FŐVÁROS XVI. KERÜLETI ÖNKORMÁNYZAT	BUDAPEST XVI. KERÜLETI POLGÁRMESTERI HIVATAL	4
24	BUDAPEST FŐVÁROS XVII. KERÜLET RÁKOSMENTE ÖNKORMÁNYZATA	BUDAPEST FŐVÁROS XVII. KERÜLET RÁKOSMENTI POLGÁRMESTERI HIVATAL	5
25	BUDAPEST FŐVÁROS XVIII. KERÜLET PESTSZENTLŐRINC-PESTSZENTIMRE ÖNKORMÁNYZATA	BUDAPEST FŐVÁROS XVIII. KERÜLET PESTSZENTLŐRINC-PESTSZENTIMREI POLGÁRMESTERI HIVATAL	5
26	BUDAPEST FŐVÁROS XX. KERÜLET PESTERZSÉBET ÖNKORMÁNYZATA	BUDAPEST FŐVÁROS XX. KERÜLET PESTERZSÉBETI POLGÁRMESTERI HIVATAL	5
27	BUDAPEST FŐVÁROS XXIII. KERÜLET SOROKSÁR ÖNKORMÁNYZATA	BUDAPEST FŐVÁROS XXIII. KERÜLET SOROKSÁRI POLGÁRMESTERI HIVATAL	1
28	BUDAPEST I. KERÜLET BUDAVÁRI ÖNKORMÁNYZAT	BUDAPEST FŐVÁROS I. KERÜLET BUDAVÁRI POLGÁRMESTERI HIVATAL	5
29	BUDAPEST XXI. KERÜLET CSEPEL ÖNKORMÁNYZATA	BUDAPEST FŐVÁROS XXI. KERÜLET CSEPELI POLGÁRMESTERI HIVATAL	4
30	CSONGRÁD-CSANÁD MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT	CSONGRÁD-CSANÁD MEGYEI ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL	4
31	DEBRECEN MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	DEBRECEN MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALA	4
32	DUNAÚJVÁROS MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	DUNAÚJVÁROS MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALA	5
33	ÉGER MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	ÉGER MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATAL	4
34	ÉRD MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	ÉRD MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALA	5
35	FEJÉR MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT	FEJÉR MEGYEI ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL	5
36	GYŐR MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	GYŐR MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALA	4
37	GYŐR-MOSON-SOPRON MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT	GYŐR-MOSON-SOPRON MEGYEI ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL	5
38	HAJDÚ-BIHAR MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT	HAJDÚ-BIHAR MEGYEI ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL	5
39	HEVES MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT	HEVES MEGYEI ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL	4
40	HÓDMEZŐVÁSÁRHELY MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	HÓDMEZŐVÁSÁRHELY MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALA	4
41	JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT	JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYEI ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL	1
42	KAPOSVÁR MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	KAPOSVÁR MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALA	4
43	KECSKEMÉT MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	KECSKEMÉT MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALA	4
44	KOMÁROM-ESZTERGOM MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT	KOMÁROM-ESZTERGOM MEGYEI ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL	5
45	MISKOLC MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	MISKOLC MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALA	1
46	NAGYKANIZSA MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	NAGYKANIZSA MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALA	4
47	NÓGRÁD MEGYE ÖNKORMÁNYZATA	NÓGRÁD MEGYEI ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL	5
48	NYÍREGYHÁZA MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	NYÍREGYHÁZA MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALA	4
49	PÉCS MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	PÉCS MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALA	5
50	PEST MEGYE ÖNKORMÁNYZATA	PEST MEGYEI ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL	2
51	SALGÓTARJÁN MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	SALGÓTARJÁN MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALA	5
52	SOMOGY MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT	SOMOGY MEGYEI ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL	5
53	SOPRON MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	SOPRON MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALA	5
54	SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT	SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG MEGYEI ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL	4
55	SZEGED MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	SZEGED MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALA	4
56	SZÉKESFEHÉRVÁR MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	SZÉKESFEHÉRVÁR MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALA	5
57	SZEKSZÁRD MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	SZEKSZÁRD MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALA	5
58	SZOLNOK MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	SZOLNOK MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALA	5
59	SZOMBATHELY MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	SZOMBATHELY MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALA	5
60	TATABÁNYA MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	TATABÁNYA MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALA	3
61	TOLNA MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT	TOLNA MEGYEI ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL	4
62	VAS MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT	VAS MEGYEI ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL	5
63	VESZPRÉM MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	VESZPRÉM MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALA	4
64	VESZPRÉM MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT	VESZPRÉM MEGYEI ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL	5
65	ZALA MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT	ZALA MEGYEI ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL	1
66	ZALAEGRSZEG MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	ZALAEGRSZEG MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALA	5

■ III. SZ. MELLÉKLET: AZ ÖNKORMÁNYZATOK INTEGRITÁSÁNAK ELLENŐRZÉSE SORÁN ÉRTÉKELT 26 DOKUMENTUM MEGNEVEZÉSE

	Hivatal		Önkormányzat
1	Szervezeti és működési szabályzat	1	Képviselő-testület szervezeti és működési szabályzatáról szóló rendelet
1a	Szervezeti felépítés és a működés rendje, szervezeti egységek megnevezése	1a	Átruházott hatáskörök, önkormányzat szervei, jogállása, vagyonyilatkozat bizottság
2	A vagyonyilatkozat átadására, nyilvántartására, a vagyonyilatkozatban foglalt személyes adatok védelmére vonatkozó szabályzat		
3	Vezetői nyilatkozat a belső kontrollrendszer minőségéről		
4	Szervezeti integritást sértő események kezelésének eljárásrendje		
4a	bejelentő védelme, tájékoztatása		
5	Integrált kockázatkezelés eljárásrendje		
5a	kockázatok felmérésének kötelezettsége kiértékelés		
6	Számviteli politika	2	Számviteli politika
6a	lényeges, nem lényeges, jelentős, nem jelentős szabályozása	2a	lényeges, nem lényeges, jelentős, nem jelentős szabályozása
7	Az eszközök és a források leltárkészítési és leltározási szabályzata	3	Az eszközök és a források leltárkészítési és leltározási szabályzata
7a	menyiségi felvétellel történő leltározás gyakorisága	3a	menyiségi felvétellel történő leltározás gyakorisága
8	Az eszközök és a források értékelési szabályzata	4	Az eszközök és a források értékelési szabályzata
8a	követetések értékelésének szabályai	4a	követetések értékelésének szabályai
9	Pénzkezelési szabályzat	5	Pénzkezelési szabályzat
9a	napi készpénz záró állomány	5a	napi készpénz záró állomány
10	Számlarend	6	Számlarend
10a	főkönyvi és az analitikus nyilvántartás kapcsolata	6a	főkönyvi és az analitikus nyilvántartás kapcsolata
11	Beszerezések lebonyolításával kapcsolatos eljárásrend	7	Beszerezések lebonyolításával kapcsolatos eljárásrend
12	A tervezéssel, gazdálkodással kapcsolatos belső szabályzat	8	A tervezéssel, gazdálkodással kapcsolatos belső szabályzat
12a	kötelezettségvállalás, teljesítés igazolás szabályozása	8a	kötelezettségvállalás, teljesítés igazolás szabályozása
13	A kötelezettségvállalásra, teljesítés igazolására jogosult személyekről és aláírás-mintájukról vezetett nyilvántartás	9	A kötelezettségvállalásra, teljesítés igazolására jogosult személyekről és aláírás-mintájukról vezetett nyilvántartás
14	Az ajándékok, egyéb előnyök elfogadásának szabályozása	10	Az ajándékok, egyéb előnyök elfogadásának szabályozása
14a	elfogadható ajándék mértéke	10a	elfogadható ajándék mértéke
15	A közérdekű bejelentések, panaszok kezelésének eljárásrendje	11	A közérdekű bejelentések, panaszok kezelésének eljárásrendje

Az önkormányzatok kockázati csoportba sorolásának (osztályozásának) értékelési keretrendszere

Az egyes kockázati területek és kockázatforrások minősítése „pontozásos módszerrel”, az integritás „jező” dokumentumai és a vezetői magatartás tényhelyzeteinek értékelése alapján történt. Az értékelt dokumentumokhoz, nyilvántartásokhoz, kockázati besorolásokhoz minden esetben pontszám került hozzárendelésre, amelyek értéke alapján kockázati csoportba kerültek besorolásra 1-től (legmagasabb kockázat) 5-ig (legalacsonyabb kockázat) tartó skálán.

Az első lépésben azonosításra kerültek azok az önkormányzati szabályozások és nyilvántartások, amelyek hiánya felveti a csalás és korrupció kockázatát.

Második lépésben az adatoknak az ellenőrzés rendelkezésére bocsátása kockázati kritériumainak meghatározása, majd értékelése történt meg.

Harmadik lépésben a figyelemfelhívó levelekre adott válaszok kockázati kritériumainak meghatározása, majd értékelése történt meg.

Az összesített értékelést rontotta, amennyiben

- az integritás szempontjából meghatározó dokumentumok – képviselő-testületi SZMSZ, valamint a vagyonyilatkozat átadására, nyilvántartására, a vagyonyilatkozatban foglalt személyes adatok védelmére vonatkozó további szabályok meghatározása – hiányoztak, és azok javítása érdekében a figyelemfelhívó levél hatására sem történt intézkedés;
- az ellenőrzött adatokat nem bocsátott az ellenőrzés rendelkezésére, majd a javításra vonatkozó figyelemfelhívó levél következtében sem.

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

---

¹ Alaptörvény	Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.)
² Mötv.	2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország önkormányzatairól
³ ÁSZ	Állami Számvevőszék
⁴ ÁSZ tv.	2011. évi LXVI. törvény az Állami Számvevőszékről
⁵ ÁSZ SZMSZ	Az Állami Számvevőszék elnökének 3/2019. (XII. 23.), 4/2020. (VII.31.), 7/2020. (XII.28.) ÁSZ utasítások az Állami Számvevőszék Szervezeti és Működési Szabályzatáról
⁶ Bkr.	370/2011. (XII.31.) Korm. rendelet a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről
⁷ Áht.	2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK

1052 Budapest, Apáczai Cs. J. u. 10. | 1364 Budapest 4. Pf. 54

TEL: +36 1 484 9100

email: szamvevoszek@asz.hu

web: www.asz.hu | www.aszhirportal.hu

